

PRIMORSKI DNEVNIK

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale i gruppo

Cena 150 lir

Leto XXXI. Št. 295 (9297)

TRST, petek, 19. decembra 1973

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

NEUSPEŠEN ZAČETEK POGAJANJ ZA OBNOVITEV DELOVNE POGODBE KOVINARJEV

Sindikati napovedali 12 ur stavke Prihodnji sestanek bo 19. januarja

Tudi gradbinci bodo stavkali prihodnji mesec zaradi neugodnega poteka pogajanj za novo delovno pogodbo - Sestanek pri Moru o javnih uslužbencih

RIM, 18. — Po današnjem prvem srečanju delegacije kovinarških sindikatov z delodajalci je sindikalna federacija napovedala 12 ur stavke do konca januarja. Sklenili so, da bo 15. januarja vse državna 4-urna stavka in da bodo ob tej priložnosti priredili pokrajinske in deželne shode delavcev. Ostale ure stavke bodo opravili po posameznih pokrajinah in deželah. Prvo srečanje med kovinarškimi delavci in Confindustria za obnovo delovne pogodbe se je zaključilo brez rezultata.

Pogajanja, ki zanimajo več kot milijon delavcev zaposlenih v 8000 podjetjih, so bila na sedežu Confindustria v Rimu. Začela so se z uvodnim poročilom predsednika zveze kovinarske industrije, ki je obravnaval sindikat stališča industrije o gospodarskem položaju v državi in o zahtevah, ki jih postavljajo sindikati. Za sindikalno federacijo kovinarjev pa je govoril glavni tajnik Trentin, ki je obrazložil vsebinske in sindikalne predloge za novo delovno pogodbo. Ob koncu današnjega srečanja so se dogovorili, da se bodo ponovno sestali 19. januarja.

Takoj po srečanju se je sestala delegacija kovinarskega sindikata, ki je vodila pogajanja in proučila položaj. Delegacija je ugotovila, da je bilo srečanje popolnoma negativno. V sporočilu, ki so ga sindikati objavili, je rečeno, da so delodajalci zavrnili vsako možnost soodnosnega o prvem delu sindikalnih zahtev, ki se nanaša na posredovanje sindikatov o vprašanju zaposlitve, naložb in načrtov za preureditev podjetij. Tudi glede ostalih sindikalnih predlogov, pravi sporočilo, so bili delodajalci zelo zadržani in niso pokazali najmanjše dobre volje. Čeprav na današnjem prvem sre-

čanju ni prišlo do čelnega spopada med sindikati in delodajalci, kot se je to zgodilo ob začetku pogajanj za obnovo delovne pogodbe leta 1972, so kljub temu delodajalci že zavrnili del sindikalnih predlogov. Pustili pa so odprto pot za prihodnji sestanek, na katerem bodo začeli razpravljati o posameznih točkah.

Glavni tajnik federacije kovinarjev Trentin je po sestanku z delodajalci izjavil, da je njihovo stališče nesprejemljivo. Poudaril je, da so predstavniki kovinarske industrije izjavili, da niso v stanju do- ločiti, če obstaja osnova za pravi- love in da so številne stavke še bolj omejele industrijsko proizvodnjo. Predstavniki delodajalcev je predla- gal sindikatom, da je treba rešiti sedanje gospodarske težave z do- govorjenim gospodarskim načrtovan- jem, brez katerega ne bo mogoče rešiti nobenega vprašanja. Zato je zahteval za delodajalce popolno avtonomijo pri odločanju v tovarni in v tej zvezi zavrniti sindikalne zahte- ve po nadzorstvu nad naložbami in preureditvijo podjetij. Glede zahte- ve po povišanju plače pa je Man- delli dejal, da vsako povišanje pla- če povzroči inflacijo, če ne gre vzporedno s povečanjem proiz- vodnje.

pa bodo na srečanju 19. januarja ocenili, če obstajajo še pogoji za nadaljnja pogajanja.

Predsednik zveze kovinarske industrije Mandelli je v uvodnem go- voru dejal, da sindikalna platforma za obnovo delovne pogodbe ne ustreza potrebam za okrepitev in- dustrijskih podjetij in vsrednjega gospodarstva. Po njegovem mnenju bi odobritev sindikalnih zahtev povzročila škodo tudi samim delav- cem. Obširno je govoril o ceni dela in dejal, da ne ustreza več pove- čanju proizvodnje. Menil je tudi, da so bile plače v zadnjem letu pri- ravnane izgubi kupne vrednosti li- ro in da so številne stavke še bolj omejele industrijsko proizvodnjo. Predstavniki delodajalcev je predla- gal sindikatom, da je treba rešiti sedanje gospodarske težave z do- govorjenim gospodarskim načrtovan- jem, brez katerega ne bo mogoče rešiti nobenega vprašanja. Zato je zahteval za delodajalce popolno avtonomijo pri odločanju v tovarni in v tej zvezi zavrniti sindikalne zahte- ve po nadzorstvu nad naložbami in preureditvijo podjetij. Glede zahte- ve po povišanju plače pa je Man- delli dejal, da vsako povišanje pla- če povzroči inflacijo, če ne gre vzporedno s povečanjem proiz- vodnje.

Sindikalist Trentin pa je v uvod- nem poročilu obrazložil važnost sin- dikalnih zahtev ter izjavil, da sin- dikat ne namerava zahtevati »so- upravljavne« podjetij. Trentin je po- daril, da sindikati hočejo obnoviti delovno pogodbo v najkrajšem času in nocoj načrtujejo razpravo z delo- dajalci o vsrednjem načrtovanju, ki ga je treba obravnavati na po- litični ravni. Potem ko je Trentin izjavil, da jemlje na znanje, da se je prvo srečanje začelo v ni- nem vzdušju, je ponovno dejal, da sindikati ne iščejo »upravljanja« in da delavsko gibanje ne zahteva takšne- ga nadzorstva v podjetjih, ki mu ne pripada.

Ob zaključku je Trentin govoril o zahtevu za povišanje plače in de- jal, da se predlogi nanašajo na iz- boljšanje življenjskih pogojev de- lavcev z nizkimi plačami. Nato je izjavil, da pričakuje, da bodo na prihodnjem srečanju začeli z resno obravnavo sindikalnih zahtev.

Tudi pogajanja za obnovo delo- vne pogodbe gradbincev, ki so se za- čela danes, so bila odložena na 9. januarja. Sindikati gradbincev so izrazili nezadovoljstvo nad stališčem, ki so ga zavzeli delodajalci pred- vem glede vprašanja plač in eno- tne delovnega staleža. Zaradi tega so napovedali štiri ure stavke, ki jo bodo opravili od 7. do 14. janu- arja.

Na predsedstvu vlade pa je bil da- nes sestanek pri predsedniku Moru, na katerem so se dogovorili o sta- lišču, ki ga bodo zavzeli na sestanku s sindikati o vprašanju javnih uslužbencev.

DREVI PREMIERA «BARBAROV» V SSG

Beograjski režiser tržaškega po- rekla Stevo Žigon je pripravil tre- tjo predstavo sezone 1975/76 Stal- nega slovenskega gledališča, dramo »Barbari« Maksima Gorkga, katere premiera bo drevi v Kulturnem do- mu iz Beograda sta tudi scenograf

Petar Pašić in kostumografka Bo- rekna Jovanović, medtem ko je glasbo oskrbel Bojan Adamič. V delu nastopa pomnoženi ansam- bel našega gledališča, ki je vložil v fazi priprav vse svoje sposobno- sti za uspeh predstave. O tem smo se

lahko prepričali med sinočnjo gene- ralko, s katere je tudi gornji po- snetek, na katerem so od leve proti desni: Lidija Kozlovičeva, Alojz Mi- lič, Mira Sardočeva, Miranda Ca- harijeva, Silvij Kobal in Joško Lu- keš.

NESPREJEMLJIV SKLEP SOCIALISTIČNE, LJUDSKE IN SVOBODNJAŠKE STRANKE

Na Dunaju spet sklenili izvesti preštevanje manjšine na Koroškem

Dodatek k zakonu o ljudskih štetjih naj bi sprejeli že do 1. februarja Avstrijska vlada bi hotela odvzeti manjšini možnost, da sama imenuje svoje predstavnike - Provokatorska resolucija koroških neonacistov

(Od našega dopisnika)

DUNAJ, 18. — Tri vodilne avstrijske stranke, ki imajo svoje pred- stavnike v avstrijskem parlamentu in v koroškem deželnem zboru — socialistična, ljudska in svobodnja- ška, slej ko prej ostajajo pri svo- jem sporazumu o ugotavljanju manj- šine na Koroškem. Tako imenova- no ljudsko štetje posebne vrste, kot zdaj imenujejo nameravano preštevanje manjšine bi izvedli že prihodnje leto, v ta namen pa je treba po pospešenem postopku sprejeti novelo k zakonu o ljudskih štetjih, s katero bi bile ustvarjene zakonske možnosti za izredno ljud- sko štetje posebne vrste. V najkraj- šem možnem času pa je treba spre- jeti tudi takimenovani manjšinski pospeševalni zakon, ali kot ga ime- nujejo po novem, zakon o narod- nostnih skupinah, vsekakor pa mo- ra biti ta zakon v veljavi do na- povedanega ljudskega štetja.

To so glavni sklepi današnjega sestanka na Dunaju med vodilnimi predstavniki socialistične, ljudske in svobodnjaške stranke, ki ga je vodil avstrijski zvezni kancler dr.

Kreisky in o katerem je koroški deželni glavar Wagner dejal, da se po njem kaže možnost enotne re- šitve manjšinskega vprašanja, za katero bi nosile vso odgovornost vse tri stranke.

Čeprav udeleženci sestanka niso hoteli podrobneje govoriti o namer- avanih ukrepih, je bilo vendarle mogoče izvedeti, da so se sporazu- meli predvsem o terminskem kole- darju, ki bi naj bil glede namerava- vanega ljudskega štetja posebne vrste tak, da bi novelo k zakonu o ljudskih štetjih odobrili pristojni forumi (sem ni všteta manjšina) že od 1. februarja, zatem bi se po- novno sestali predstavniki strank, zakon pa bi sprejeli kolikor mogoče kmalu. Medtem pa naj bi prišli tudi, vsaj tako je bilo rečeno, do novonovega sestanka med kancler- jem Kreiskim in predstavniki manj- šine. Za zakon o narodnostnih manj- šinah pa je bilo rečeno, da bi naj zakonsko utrdil vse tiste pospeševal- ne ukrepe, ki jih predvideva avstrijska zvezna vlada za vse narodnost- ne skupine v Avstriji in ne samo za koroške Slovence in, gradiščanske Hrvatke na podlagi državne pogodbe.

Rečeno je bilo tudi, da bi poleg dolgih državne pogodbe upoštevali z zakonom tudi določila saintger- mainske pogodbe po prvi svetovni vojni, češ da so nekatera njena do- ločila za manjšino ugodnejša.

Zal ni bilo podrobneje povedano, kakšna bi naj bila ta pospeševal- na določila, pač pa je bilo med drugim namignjeno, da bi naj šlo za utrjevanje pravnega položaja narod- nostnih skupnosti in za zakonito za- sidranost njihovih predstavnikov. Iz izjave, da se manjšinska politika v prihodnje ne bo več formirala na nivoju društev pa je mogoče skle- pati, da gre za že znano tendenco, da bi obema osrednjima organizaci- jama koroških Slovencev odrekli pravico zastopati manjšino in da bi si hotela avstrijska vlada, ki namerava ustanoviti poseben svet, ki naj bi zastopal manjšino, te za- stopnike manjšine sama izbirati.

Vsiljuje se tudi občutek, da pri- stojni faktorji forsirajo sprejem zakona o manjšinah predvsem za- to, da bi omilili neprijetni učinek, ki ga bo imelo ugotavljanje manj- šine v svetu in da bi si ustvarili alibi zanj. Morebitni učinek pospe- ševalnih ukrepov pa bi bil zaradi ugotavljanja manjšine tako ali ta- ko že sam po sebi omejen na mi- nimum.

Rečeno je sicer bilo, da na da- našnjem sestanku v zvezi z ljud- skim štetjem posebne vrste niso go- vorili o odstotku oziroma o cenzusu, ki bi naj bil potreben za realizacijo državne pogodbe. Vendar cenzusa niso odklonili, ampak o odstotkih niso govorili zato, da bi se sesta- nki ne razpletli v razpravljanje samo o odstotkih.

Pač pa je cenzus ponovno iz- recno zahteval koroški Heimat- dienst v posebni resoluciji, ki je bila očitno temperana na današnji sestanek na Dunaju. So t. resolucijo Heimatdienst pozdravlja predvide- no štetje posebne vrste, hkrati pa

poudarja, da cenzus ne bi smel biti manjši od 30 odstotkov. Če ljuds- ke štetja ne bi mogli izvesti, ali če bi ga slovenska manjšina bojk- otirala, pa zahteva Heimatdienst, da bi morali vzeti kot osnovo za reali- zacijo določil člena 7 državne po- godbe tistih 6.130 glasov, ki jih je dobila pri zadnjih deželnih volitvah na Koroškem Koroška enotna lista (KEL).

ZVONE ZORKO

Od 4. do 8. februarja kongres PSI

RIM, 18. — Vodstvo socialistične stranke je včeraj zasedalo pozno v noč. Pred zaključkom so se dogovo- rili, da bo vsrednjavi kongres PSI od 4. do 8. februarja. Določiti mor- raje se kraj kongresa. Govori se naj bi bil v Rimu ali Neaplju. Zato se bo vodstvo ponovno sestalo 7. in 8. januarja, da določi kraj kon- gresa, hkrati pa da odobri »predlog socialističnega programa« za kon- gres.

UPORNIKI SO ZA NEKAJ UR ARETIRALI POVELJNIKA LETALSTVA

Preplah v Argentini zaradi upora skupine letalskih častnikov

BUENOS AIRES, 18. — Argentina je preživela nekaj ur v dokajšnjem strahu, saj je kazalo, da se je le- talstvo uprlo osrednjim oblastem in da gre za začetek oborožene vstaje, ki naj bi pomenila konec predse- dnikovanja Marie Estelle Peron. Po- datki, ki prihajajo iz argentinskega glavnega mesta so še vedno frag- mentarni in nejasni, kaže pa vsaka- ro, da se je skupina letalskih ča- stnikov v oporiščini Aeroparque v Buenos Airesu in v Moronu uprla ter aretirala poveljnika argentinske letalstva generala Hectorja Fautoria ter nekatere člane njegovega štaba.

Iz poročila, ki ga je poveljstvo letalstva objavilo takoj po dogodku, je razvidno, da so takoj imenovali novega začasnega poveljnika letal- stva, da ne bi pustili ta rod vojne niti eno ur brez vodstva, saj je politični položaj v Argentini zaradi nezmožnosti političnih oblasti izred- no napet. Poročilo poveljstva pravi, da je upor zajel samo dve od šte- vilnih brigad, ki sestavljajo argen- tinsko letalstvo. Iz njega pa ni raz- vidno če je imenovanje novega po- veljnika, generala Joseja Marie Kil- za začasno ali dokončno. Politični opazovalci v Buenos Airesu tudi u- gotavljajo, da je poročilo izdalo po- veljstvo letalstva, kar naj bi do- kazovalo, da se vlada noče vmeša-

vati v vojaške zadeve, po vsej ver- jetnosti, ker je preveč šibka, da bi se uspešno postavila po robu oro- ženim silam.

Nekaj ur kasneje se je položaj po- popolnoma normaliziral, vsaj če skle- pamo iz vesti, ki prihajajo iz Argen- tine. Generala Fautoria so osvobodili ter je bil ponovno prevzel po- veljstvo letalstva. Podtanjnik za in- formacije Reborja je izjavil, da je vsa zadeva v prvem trenutku bila videti izredno resna tudi za politič- no usodo države. Nadaljnji razvoj pa je pokazal, da je šlo samo za trenje med nekaterimi častniki, ki kaže ni imelo političnega ozadja. Ko- liko je ta verzija verodostojna bomo videli v prihodnjih dneh. Ostaja vse- kakor dejstvo, da je v političnem kaosu in v izredni šibkosti vlade predsednice Peronove možen vsa- kršen razplet.

Pozno ponoči so tiskovne agencije iz Argentine sporočile, da je upor mnogo bolj resna zadeva, kot bi bi- lo videti iz uradnih sporočil. Voda- ja upornih častnikov je general Ca- pellini in njegovi pristaji baje nad- zorujejo tri od šestih oporišč v drž- avi. Uporniki naj bi razdelili leta- ke, v katerih zahtevajo sestavo nove vlade, ki naj bi jo vodil povelj- nik vojske general Jorge Rafael Vi- dela, trenutno na uradnem obisku v Venezueli.

Nadaljevanje kongresa komunistične mladine

Brezposelnost glavni predmet včerajšnje razprave

GENOVA, 18. — Današnja razpra- va na vsrednjem kongresu itali- janske komunistične mladine je bi- la osredotočena na vprašanje mla- dinske brezposelnosti. O tem so go- vorili nekateri delegati, ki so po- segli v diskusijo, kakor tudi tuji gostje v svojih pozdravnih govorih. Med razpravo je bilo sporočeno, da je od 4257 izvoljenih članov fede- ralnih odborov, 1004 mladincev, ki iščejo prvo zaposlitev.

Potem ko so delegati obširno go- vorili o mladinski brezposelnosti v Italiji, je predstavnik švicarske ko- munistične mladine povedal, da i- majo danes mladi ljudje, ki pridejo iz tujine v Švico, velike težave, da najdejo zaposlitev. Izjavil je, da pre- življajo tuji delavci v Švici zelo te- žke ure, ker je bilo tudi švicarsko gospodarstvo hudo prizadeto, kot vsa ostala kapitalistična gospodarstva. Zato skušajo zvrniti posledice gos- podarske krize predvsem na de- lavce.

Vsi govorniki, ki so se dotaknili tega vprašanja, so prišli do za- ključka, da se mora mladinsko gi- banje združiti z delavskim giban- jem v boju za zagotovitev zapo- sitve.

Prof. Paolo Rossi novi predsednik ustavnega sodišča

RIM, 18. — Svet ustavnih sodni- kov je danes izvolil za predsednika ustavnega sodišča prof. Paolo Ros- sija, ki je nato imenoval za svoje- ga namestnika sodnika Luigija Og- gionija. Zvečer je novega predse- dnika ustavnega sodišča sprejel pred- sednik republike Leone.

Prof. Paolo Rossi se je rodil v Bordighi leta 1900 in je diplomiral v pravnih vedah. V mladih letih se je vključil v vrste protifašistov in ga je zato fašistični režim dolgo preganjal. Takoj po vojni je bil Rossi izvoljen v ustavodajno skupščino. Imenovan je bil v komisijo, ki so sestavile republiko ustavo. Pozne- je je bil na listi socialnih demokra- tov večkrat izvoljen za poslanca. V Segnjevici vladi je bil minister za šolstvo. Nekaj časa je bil tudi pod- predsednik poslanske zbornice. Pro- fesor Paolo Rossi je bil imenovan za ustavnega sodnika leta 1969.

Ustanova ONMI razpuščena

RIM, 18. — Senatna komisija za- združenje je danes na zakonodajni ravni dokončno odobrila ukrep o razpustitvi vsrednjave ustanove za pomoč materam in otrokom (ONMI). Okrog te ustanove je svojčas na- stala ostra polemika med levimi strankami in krščansko demokraci- jo zaradi njene neučinkovitosti. Se- danj bodo deželne uprave odgovorne za pomoč materam in otrokom v okviru zdravstvene reforme, ki pred- videva tudi zdravstveno oskrbo in drugo pomoč poročnicam in otro- kom.

V PRIČAKOVANJU KOMPROMISA O SKLEPNI IZJAVI

Nobenega konkretnega sklepa ob koncu pariške konference

Še vedno razprava o nasprotujočih si predlogih Alžirije in industrializiranih držav - Huda polemika med Francijo in Veliko Britanijo o izjavah zunanjega ministra Callaghana

PARIZ, 18. — Po včerajšnji ostri polemiki med predstavniki držav proizvajalk petroleja, in prvi vrsti Irana in Iraka ter ameriškim državnim tajnikom Kissingerjem se je po- ložaj na mednarodni konferenci Se- ver - Jug še zaostрил, zaradi česar pričakujejo izredno splošno zaključ- no resolucijo, ki bo morala nujno pustiti vrata odprta vsakršnemu kompromisu. Plenarno zasedanje 27 ministrov, ki se udeležujejo konfe-

rence o mednarodnem gospodarskem sodelovanju in razvoju se je začelo z dokajšnjo zamudo. Oba sopro- sednika konference sta se sestala, da bi proučila kompromisni pred- log, ki so ga postavile industrializirane države in ki naj bi bil sprejem- ljiv za vse.

Alžirski zunanji minister Butefli- ka je na včerajšnjem zasedanju namreč predlagal, naj bi se oba so- predsednika konference in pa osem soprorednikov štirih odborov sesta- li januarja, da bi nadaljevali s po- litičnimi razpravami z namenom, da bi poglobili smernice, na katerih naj bi odobrili delovali. Predlog industrializiranih držav pa predvideva, da se 27 udeležencev konference spet se- stane januarja, seveda na ravni, ki je bilo treba šele določiti, da bi nadaljevala s politično diskusijo. Odbori pa naj bi začeli z delom fe- bruarja.

Kaže pa, da obstajajo tudi dokaj- šnje razlike v stališčih med samimi državami v razvoju, saj skupina af- riških držav podpira predlog indus- trializiranih držav. Alžirija seveda vztraja pri svojem predlogu, ki ga podpirajo nevroščene države ob o- dločnem nasprotovanju ZDA. S svoj- im predlogom o sestanku med so- predsednikoma konference in sopro- sedniki odborov bi dosegli uradno priznanje globalnega značaja posve- tovanja, ki bo potekalo v štirih od- borih. Ta predlog pa bi dejansko iz- ločil iz posvetovanja nekatere afriš- ke in azijske države, ki nimajo no- benega soproredniškega mesta. Za- radi tega domnevajo, da se bo se- danje zasedanje zavleklo dolgo v noč, čeprav soglasno izključujejo možnost prekinitve pogajanj, ker so interesi, za katere gre, izredno po- membni za vse udeležence.

Izjave britanskega zunanjega mi- nistra Jamesa Callaghana med več- rajšnjim zasedanjem bi skoraj po- vzročile diplomatski incident med Francijo in Veliko Britanijo. Glas- nik francoskega predsednika Vale- rija Giscarda d'Estainga je namreč dejal, da izjave šefa britanske diplomacije nikakor niso v skladu s stališčem Evropske gospodarske skupnosti in da ne odražajo njene- ga gledanja na ta vprašanja. Zas- topnik francoskega predsednika Beauchamps je opozoril časnike, da so na posvetovanju evropskega sveta, ki je bil pred kratkim v Ri- mu sklenili, da bo na konferenci Sever - Jug predsednik delegacije, se pravi italijanski zunanji minister Mariano Rumor, imel možnost, da povabi eno ali dve državi EGS naj dodajo njegovim izjavam svoje pri- pombe v luči lastnih izkušenj, seve- ra v skladu s stališčem skupnosti.

V svojem posegu pa je Callaghan podčrtal bistveni pomen, ki ga nje- gova vlada pripisuje določitvi osnov- ne cene petroleja, kar naj bi bil neke vrste varnostni ukrep. S tem v zvezi je Beauchamps dejal, da EGS ni nikoli dala mandata Veliki Britaniji, da govori o osnovni ceni petroleja, kar je bilo na zadnjem zasedanju njenih ministrov zelo sporno vprašanje.

Na odgovor britanskega zunanje- ga ministrstva ni bilo treba dolgo čakati. Foreign office trdi, da so bile izjave šefa britanske diploma- cije povsem v skladu z mandatom Evropske gospodarske skupnosti. Še več, London napoveduje uradni ko-

Allan Mac Eachen in Manuel Perez Guerrero, soprorednika pariške konference o mednarodnem sodelovanju in razvoju

DANES

Na včerajšnjem prvem sreča- nju med federacijo kovinarških delavcev in predstavniki zveze kovinarske industrije, na katerem so začeli razpravljati o sindikal- nih zahtevah po obnovitvi de- lovne pogodbe, so delodajalci v bistvu zavrnili sindikalne pred- loge. Zato so sindikati sklenili, da bodo kovinarji do konca ja- nuarja stavkali 12 ur in da bo 15. januarja vsredzavna stavka. Kljub odklenitvenemu stališču delodajal- cev, so se dogovorili, da se bodo ponovno sestali 19. januarja. Sin- dikat kovinarjev pričakuje, da bodo delodajalci na prihodnjem sestanku resno pristopili k obra- vnavi sindikalnih zahtev.

Vsaj trideset ljudi je izobilo življenje v zadnjih 24 urah v Li- banonu pri spopadih med maro-

nost vsaj dela arabskih držav, pa tudi ZDA in morda SZ je sedaj usmerjena na Jordanijo, ki je u- tegnila zagrali v bližnji bodoč- nosti pomembno vlogo pri re- ševanju vprašanja Palestinev.

Parlamentarna komisija za nad- zorstvo nad radiotelevizijsko us- tanovo je včeraj zaključila raz- pravo o sklepu upravnega od- bora RAI, ki je pred nedavnim i- mrenoval vrsto voditeljev v okviru prenosne ustanove. Komisija je s 17 glasovi za in 17 proti za- vrnila predlog republikanskega predstavnika Bogija, ki je za- hteval razveljavitev imenovanj, kar ni bilo v skladu z zakonom o prenosni RAI in so le izraz ločitve. Med razpravo, ki je trajala dva dni, se je v komi- siji razvnela ostra polemika,

nitskimi falangisti in musliman- skimi levitčari. Spopadi so pote- kali v glavnem izven Bejruta. Na- pet položaj je tudi v Cisjordaniji, kjer so izraelske oblasti množično aretirale študente in druge pri- padnike arabske narodnosti, ki so protestirali zaradi poskusov nasi- le izraelske kolonizacije podro- čij okoli Nablusa. Reševanje pro- blema Bliznjega vzhoda je še vedno zelo zapleteno zaradi ne- davnega razpleta dogodkov v ok- viru OZN. Diplomatska dejav-

TRŽAŠKI DNEVNIK

PRED ZAČASNO REŠITVIJO DEŽELNE KRIZE

Za KPI pomeni tristranska uprava korak nazaj in zaostritev z levico

Razgovori kandidata za predsednika Comellija s predstavniki demokratičnih svetovalskih skupin

V Vidmu so se sestali deželni tajniki KD, PSDI in PRI, ki so se dogovorili glede sestave nove, tristranske koalicije, ki naj bi vodila deželno upravo po izstopu PSI, da se reši kriza, ki se je začela 29. oktobra z izstopom socialistov iz levo-sredinske koalicije. Kot je znano, razpolagajo KD, PSDI in PRI v deželni svetovi z 32 sedeži na 61, se pravi s pičlo večino.

Kot smo že poročali, se bo deželni svet sestel v sredo, 23. decembra, za izvolitev predsednika in članov novega deželnega odbora. Kandidat večinske stranke za predsedniško mesto je dosednji predsednik od. Comelli, ki se je večerjal s predstavnikom deželne svetovalske skupine PSI. Obrazložil jim je vsebino in programske smernice nove deželne uprave, socialistični predstavniki pa so izrazili svoje pripombe in vprašali za nekatera pojasnila. Danes se bo Comelli srečal z zastopstvom svetovalske skupine KPI in s predstavniki PLI, Furlanskega gibanja ter Slovenske skupnosti.

O stališču in pripombah PSI smo že poročali v večeršnjih številki v današnji številki glasila KPI «U-ni-ta» pa izraža zelo kritično oceno in pripombe deželni tajnik KPI Antonio Cuffaro. Cuffaro predvsem pripominja, da stališče, ki ga je zavzela KD, potiska nazaj deželno politično os ter zaostruje odnose z levico in povzroča nove napetosti v trenutku, ko se slabšajo ekonomski razmere. Sestavljanje tristranske deželne odbora, ki prekinja sodelovanje s PSI in dejansko potrjuje diskriminacijo na škodo KPI ter vsili vse delavsko gibanje v o-pozicijo, pravi Cuffaro, je zares črna poteza moretorej, tembolje, če se upošteva razvoj položaja v vse-državnem merilu.

Razgovori, ki jih bo predsednik Comelli imel s predstavniki demokratičnih svetovalskih skupin, ne bodo mogli olajšati težav in ne bodo imeli bistvenega pomena, saj je KD že vnaprej določila, kdo naj stopi v večino in kdo naj gre v opozicijo. Komunisti želijo in pričakujejo, da bodo sile, ki nameravajo stopiti v koalicijo, še dobro premislile, sicer pa KPI ne bo kar tako pustila na miru KD, PSDI in PRI. Možno se bile drugačne rešitve krize, ne prehodne in začasne, ampak od-krite zahtevam prebivalstva, in sindikalnega gibanja ter nujnim rešit-vam gospodarske krize.

● Drevi ob 20.30 h v Ljudskem do-mu v Trstu na pobudo krajevne sek-cije KPI srečanje s predstavniki komunistične skupine v tržaškem občinskem svetu. Razpravljali bodo o se-

NA VČERAŠNJI DIJAŠKI SKUPŠČINI

DIJAKI STROKOVNE ŠOLE BODO NADALJEVALI ZASEDBO

Predstavnstvo dijakov se je sinoči sestalo s konzulto za Staro mitnico

Na slovenski strokovni šoli, ki so jo dijaki pred štiriinajstimi dnevi zasedli, da bi s tem opozorili pristojne oblasti in širšo javnost na nevarni položaj, v katerem počeka šolanje v tem zavodu, je bila včeraj dijaška skupščina. Dijaki so enkrat potrdili svoje zahteve po prenosu šole, predvsem pa zahte-vo po avtonomiji in lastnem ravnateljstvu ter po dopolnitvi sekcije za orodno mehaniko s 4. in 5. razredom, kar bi omogočilo dijakom nadaljevanje šolanja v slovenski. Obenem so sklenili nadaljevati s stavko in zasedbo šole ter okvirno določili dopolnilne ure pouka za obdobje trajanja zasedbe.

Sinoči se je tržaško predstavnstvo dijakov udeležilo skupaj s predstavniki italijanskega učiteljskega «d'Aosta» srečanja z rajonsko konzulto za Staro mitnico. Dijaki so orisali položaj zavoda «Galvani», posebej pa položaj slovenskih sekcij, ki se borijo za avtonomijo. Predstavniki konzulte so osvojili njihove zahteve ter zagotovili pogoje pri pristojnih oblasteh.

V tem okviru je konzulta odprla širše vprašanje šolskih gradenj ter kritizirala pomanjkanje resnega načrtovanja.

Kot rečeno, je konzulta razpravljala tudi o vprašanju učiteljskega «d'Aosta» ter podprla zahteve dijakov, ki so včeraj sicer prekinili zasedbo šole na obljubo pokrajinske uprave, da se bo znanstveni licej «Galilei», ki je sedaj nameščen v prostorih učiteljske v Ul. Corsi, v kratkem preselil v nove prostore v Ul. Mameli.

O vprašanju šol «Galvani» in «d'Aosta» je sinoči razpravljala tu-di konzulta za Sv. Vid, ki je pod-prla dijaške zahteve.

ZA SLOVENSKI ŠOLSKI OKRAJ

Resolucija zavodnega sveta «Fran Levstik»

Zavodni svet srednje šole na Proseku je na svoji zadnji seji soglasno odobril naslednjo resolucijo:

«Člani zavodnega sveta državne srednje šole «Fran Levstik», zbrani na seji dne 12. decembra 1975, so soglasno zahtevali, da se ustanovi samostojni slovenski šolski okraj. Zah-teva po ustanovitvi samostojnega slovenskega šolskega okraja izhaja iz naravne potrebe slovenske šole, da se samostojno jezikovno in kul-

danji krizi v deželi in v tržaški občini.

Na Reki zaključen obisk KPI pri ZKH

Na Reki se je zaključil štiridnevni obisk odposlanstva KPI za Furlanijo - Julijske krajine pri Zvezi komunistov Hrvatske in SZDL Hrvat-ske. Po razgovorih v Zagrebu in Karlovcu ter obisku v Titovi rojstni hiši v Kumrovcu, so se komunisti iz Furlanije - Julijske krajine srečali s predstavniki družbenopolitične stvarnosti reškega področja. Z njimi so se v glavnem pogovarjali o mož-nosti sodelovanja med Furlanijo - Julijsko krajino ter istrsko - kværnersko regijo v okviru perspektiv, ki so jih odprli sporazumi med Ita-lijo in Jugoslavijo. Gostitelji so predstavniki KPI podrobno informirali o značilnostih istrsko - kværnerskega področja. O tem je spregovoril pred-

sednik reške ZKH Drago Vlahinič, tajnik SZDL Dragutin Kovačič, nato predsednik občinske skupščine Tomislav Kovač in drugi. Razgovor se je udeležil tudi predsednik Unije Italijanov za Istro in Reko prof. Luigi Ferri, ki je seznanil predstavnike KPI s problemi italijanske narodne skupnosti, ki je na tem področju najštevilnejše zastopana. Še posebej se je Ferri zadržal pri pravi-ci do enakopravnega ravnanja, ki ga italijanski skupnosti priznavajo nove ustavne norme.

V vzajemnem interesu so preučili možnosti, ki se odpirajo za italijan-sko narodno skupnost in njenim u-stanovam za njeno vključevanje v stvarnost sodelovanja med sosedni-mi deželama.

Delegacija komunistov iz Furlanije - Julijske krajine si je ogledala tudi ladjedelnico «3. maja», po spre-jemu pri tajniku ZKH Vlahiniču pa si je še ogledala mesto ter opatij-sko obalo in se nato vrnila v Trst. E. Klarich

PRESEDNIK ZANETTI JE VČERAJ PREDSTAVIL OSNUTEK PRORAČUNA

Prihodnji mesec začetek posvetovanj o pokrajinskem proračunu za l. 1976

Pokrajinski svet bo o njem razpravljal šele čez tri mesece
Izglasovana podpora Stalnemu slovenskemu gledališču

Sinoči sta predsednik tržaške pokrajine Zanetti in odbornik za proračun Sbiša predstavila pokrajinske-mu svetu osnutek proračuna za le-to 1976. Gre za okvirni osnutek, ki bo v prihodnjih tednih predmet šte-vilnih razprav in posvetovanj. Tako je naznanil Zanetti, ki je poudaril, da se bodo že v ponedeljek sestali načelniki svetovalskih skupin, ki bo do sestavi sporod posvetovanj z občninami, javnimi in zasebnimi u-stanovami, ki so zainteresirane pri sestavi proračuna. Na osnovi teh posvetovanj, ki bodo predvidoma trajala do srede februarja, bodo se-stavili dokončni proračun, ki ga bo do predstavljal pokrajinskemu sve-tu v odobritvi.

Posvetovanja pa ne bodo pote-kala samo v eno smer; ne bodo se torej omejevala na razgovore s tisti-mi dejavniki, katerih mnenje bi bi-lah lahko odločilno pri določanju iz-datkov. Pokrajina se namerava tudi sestati z deželno upravo, od katere

namerava zahtevati, naj predvsem zaradi finančne krize, ki je zajela vse krajevne uprave, zviša podpore in prispevke pokrajinam. Ob koncu svojega posega je Zanetti govoril o pomenu, ki ga bodo imela ta posve-tovanja predvsem na področju so-cialnega skrbstva.

Tehnično poročilo o proračunu je podal odbornik Sbiša, ki je orisal in komentiral posamezne postavke proračuna. Proračun predvideva 7 mi-lijard lir primanjkljaja, to je dve milijardi več kot lansko leto. Večje izdatke je treba delo pripisati in-flaciji, v večji meri pa novim pomo-dam, predvsem na področju pomoči handicapiranim, kjer je pokrajinska uprava zainteresirala tudi EGS, ki je baje pripravljena dodeliti tržaš-ki pokrajini finančno podporo iz mednarodnega sklada za realizacijo nekaterih načrtov na tem področju.

Ob začetku se je pokrajinski svet odobril vrsto upravnih sklepov, med katerimi je tudi podpora Stalnemu slovenskemu gledališču v višini 3 milijonov lir in podelitev božičnih daril otrokom pokrajinskih uslužben-cov.

Zborovanje za razpust nepotrebnih ustanov za socialno skrbstvo

V dvorani «Di Vittorio» tržaške de-lavske zbornice v Ul. Ponderares bo drevi ob 18.30 javno zborovanje za razpust nepotrebnih socialnoskrb-venih ustanov in njihov prehod v pristojnosti deželnih, oziroma kra-jevnih uprav. V zvezi s to zahtevo je skupina sindikalnih in demokra-tičnih organizacij v Trstu sprožila akcijo na zborovanju spregovoril predstavnik vsedrjavne organizacije kršćanskih delavcev ACLI Domenico Rosati, članica osrednjega vodstva ZZI-UDI Ester Pacor ter predsednik pokrajinske uprave v Trstu, dr. Michele Zanetti.

Predsedstvo SUNIA pri vladnem komisarju

Predsedstvo združenja stanovanj-skih upravičencev SUNIA je v sre-do obiskalo novega vladnega komi-sarja.

MLADENIČA IZ FOGGIE PRED TRŽAŠKIM SODIŠČEM

Težka obsodba za razpečevalca ponarejenih petdesettisočakov

Sodniki odredili aretacijo v sodni dvorani za obtoženca, ki je bil na začasnih svobodi

Pred tržaškim kazenskim sodi-ščem sta se včeraj zagovarjala 28-letni Michele Gaggiano in 25-letni Michele Bonaventura iz San Severa pri Foggii. Oba so zajeli agenti le-tečnega oddelka tržaške kvesture 3. junija letos.

Prejšnjega dne sta se mladeniča ustavila v nekem znanem lokalu v Grljanu, kjer sta kosila. Kosilo je plačal Bonaventura, natakaj pa je menil, da je bankovec za 50.000 lir, ki mu ga je le-ta izročil, ponarejen. Bonaventura ni ugovarjal, ampak je takoj poravnal račun z desetisoč-čaki. To pa se je zdelo natakarku sumljivo in zato je o dogodku ob-vestil mestnega redarja, ta pa po-li-cijo. Mladeniča sta se medtem od-daljila s športnim avtom rdeče bar-ve in izsledili so ju šele naslednje-ga dne v nekem hotelu v mestnem središču. Pri sebi sta imela 49 po-narejenih petdesettisočakov, nekaj pa sta jih že prejšnjega dne raz-pečevala v tržaških tobakarnah. Oba so aretirali, Giagiana pa so kasneje

izpustili na začasno svobodo. Sodišče (predsednik Gervasi, pri-sednik D'Amato in Amodio, držav-ni tožilec Tavella, zapisnikar Edda Federici) je včeraj obsodilo oba mladeniča na 2 leti in 6 mesecev zapora ter 150.000 lir globe vsake-ga. Gaggiano pa so preklicali za-časno svobodo in odredili aretacijo v sodni dvorani.

Ta odločitev je precej nenavad-na, saj so aretacije v sodišču prava redkost glede na dejstvo, da pre-iskovalni sodnik izda dovoljenje za izpustitev na začasno svobodo le če nima oprijemljivih dokazov proti ob-toženecu. Dejansko se je Gaggiano ves čas izgovarjal, da o vsej zade-vi ne ve ničesar in tudi Bonaven-tura je dejal, da svojega prijatelja ni obvestil o izvoru bankovcev. Vče-rajšnja razprava pa je prepričala sodnike, da je tudi Gaggiano vple-ten v razpečevanje ponarejenih bankovcev. Bonaventura sta branila odvetnika Kistoris in Ghezzi, Gog-giana pa odv. Kistoris.

Sneg pobelil kraško pokrajino

Zima je pokazala zobe. Pravza-prav se bo po koledarju pričela še-le jutri, kljub temu pa je že nekaj-krat v zadnjem času naostrila svoji najznačilnejši orožji, to je mraz in burja. Tema dvema elementoma se je včeraj pridružil še prvi sneg, ki je za krajsi čas pobelil zgornjo tr-žaško okolico. Predvčerajšnjim bi bil malokdo pričakoval takšno spre-

membo. Temperatura se je namreč držala sorazmerno visoko in vso o-kolico je obdajala gosta megla, ki je tipična za jesensko obdobje. Vmes je obilno deževalo, saj je predvče-rajšnjim samo v popoldanskih urah zapadlo 14 mm dežja. Lilo je tudi včeraj dopoldne, v zgornji okolici pa se je deč malo pred poldnem spre-menil najprej v pršič, nato pa v

pravi snežni metej. Temperatura je občno padla, vzporedno pa je na-raščala burja. Okrog 15. ure je me-tež prenehal in sneg je kmalu skop-nel. Ohranil se je le v višjih legah. Nasprotno je burja šla naraščala in v večernih urah so njeni sunki pre-segli 80 km na uro. Tudi živo sre-bro je v zgornji okolici zvečer zdrk-nilo rahlo pod ničlo.

V ŠKEDENSKEM PROSVETNEM DRUŠTVU I. GRBEC

Odprtje razstave petih umetnikov s predstavitvijo grafičnih listov

Aljoša Žerjal prikazal film o delu razstavlajočih umetnikov

Pobuda škedenjskega PD «Ivan Grbec» je ob sodelovanju skupine mladih likovnih umetnikov zagotovo dosegla svoj namen. V društvenih prostorih se je sinoči zbralo večje število domaćinov in tudi gostov iz mesta ki odprtju razstave, k pred-stavitvi mape petih grafičnih listov ter k predavanju kratometražne-ga filma, ki ga je o peterih slikar-jih pripravil znani škedenjski pod-čist mojster Aljoša Žerjal.

Svečanost, ki spada v okvir pro-slav 30. obletnice osvoboditve, je začela Marta Verk-Volkova, ki je v nagovoru podčrtila, da se je slo-venski škedenj v zadnjih stoletjih uveljavil na raznih umetniških pod-ročjih, le v likovnosti je bil neob-liko v zamudi in da sedaj s kopico veljavnih umetnikov, od staroste Veljavnosti Godine do najmlajše Marjana Krasova, nadoknaja zamu-jeno. To delno izpričuje tudi seda-nja razstava. Na koncu spojea kratkega nagovora, ki ga je obno-vila tudi v italijanski, je Volkova podčrtila, da je med petimi slikar-jem, ki sodelujejo na razstavi, tudi italijanski umetnik, kar izpričuje, da slovensko prosvetno društvo «Ivan

Grbec» teži za sodelovanjem in mi-rnim sožitjem med tu živčima na-rodoma.

Ker je bil Miroslav Košta, ki bi bil moral imeti slavnostni govor, si-noči odsoten iz Trsta, je njegov go-vor v slovenski in italijanski pre-brala Mara Debeljuh - Poldinjeva.

Košta je v svojem pisanju pod-črtila dva momenta, ki ju izpričuje razstava in slikarska mapa, ki jo je pripravilo pet umetnikov. Predvsem je to dokaz, da imamo v zamejstvu, kjer za slovenskega človeka ustvar-jalne razmere niso najboljše ljudi, ki ustvarjajo, je to dokaz koliko življenjske moči je še v našem člo-veku. Drugi moment, ki ga ob tem lahko podčrtamo je dejstvo, da je pet mladih slikarjev izdalo mapo, katere izkupiček bo šel v sklad za postavitev spomenika padlim ške-denjskim partizanom in aktivistom, kar dokazuje, da mlada generacija ne pozablja na žrtve svojih staršev, ki so dali vse za svobodo.

Predstavim vam »sledil Žerjalov kratkometraži film, ki bi mu mo-gli z Gregorčičem dati naslov »V de-lavnico sem tvojo zrl«. Žerjal je namreč posnel na filmski trak pet umetnikov, ki sodelujejo na seda-nji razstavi: prikazal jih je med delom, začeli s Grimaldom pa po abecednem redu dalje preko Mar-jana Krasova, Desiderija Scare in Franca Vecchieta do Volka. Kot ved-no, je bilo občinstvo tudi tokrat z Žerjalovim filmom več kot zado-voljno.

Včeraj-danes

Danes, PETEK, 19. decembra
URBAN
Sonce vzhaja ob 7.41 in zatone ob 16.23. - Dolžina dneva 8.42 - Lu-na vzhaja ob 17.36 in zatone ob 8.03.
Jutri, SOBOTA, 20. decembra
SVETOZAR

Vreme včeraj: najvišja dnevna tem-perature 9,6, najnižja 3,9, ob 19 uri 5,9 stopinj; zravniti tlak 1010,1 na-rasla, vlaga 47 odstotna, nebo 10/10 pooblačeno, veter severovzhodnik, bur-ja, pihla 48 km na uro, posamezni sunki do 83 km, padavine v teku dneva 17,2 mm, morje razburkano, temperatura morja 11,3 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 18. decembra 1975 so se v Trstu rodili 4 otroci, umrlo pa je 8 oseb.
UMRLI SO: 87-letna Paolina Tau-car vd. Domini. 68-letni Salvatore Pe-tronio, 70-letna Maria Pecar pr. Pe-tronio, 91-letna Maria Piani vd. Farolfi, 86-letna Emma Gerin vd. Amstici, 87-letna Ermina Fonda, 73-letni Antonio Lorenz, 82-letna Emilia Castellan vd. Medet.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(Od 13. do 16. ure)
Pizzul - Cignola, Korzo Italia 14; Prednini, Ul. Tiziano Vecellio 24; Ser-ravallo, Trg Cavour 1.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(Od 19.30 do 8.30)
All'Esculapio, Ul. Roma 15; INAM, Al Camello, Drevored XX. Sep-tembra 4; Alla Maddalena, Ul. dell'Istria 35.

LEKARNE V OKOLICI
Boljunc: tel. 228-124; Bazovica: tel. 228-165; Opčinje: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje - Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Se-ljan: tel. 209-197; Zavrje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

AMERIŠKI DOLAR
Funt sterling
Švicarski frank
Francoski frank
Nemška marka
Avstrijski šiling
Dinar: debeli
drobni

NOVI zastopnik
RENAULT
vam na razpolago
F. ZAGARIA
Trst, Trg Sosnovico 6
tel. 725-390
SERVIS IN REZERVNI DELI
Ul. Lozoretto Vecchio 24
tel. 62853 - 4

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

KULTURNI DOM

30 let nepretrganega delovanja

MAKSIM GORKI

BARBARI

prizori iz okrajnega mesta

Prevod
Scena
Kostumi
Glasba
Režija

Janko Moder
Petar Pašić
Božana Jovanović
Bojan Adamovič
STEVO ŽIGON

Jegor Petrovič Čerkun, inženir Livij Bogatec, Ana Fjodorovna, njegova žena Miranda Caharijeva, Sergej Nikolajevič Ciganov, inženir Joško Lukeš, Tatjana Nikolajevna Bogajevska, plemkinja Mira Sardočeva, Lidija Pavlovna, njena nečakinja Bogdana Bratu-ževa, Vasilij Ivanovič Redozubov, zupan mestne občine Danilo Turk, Griša, Katja, njegova otroka Dušan Jazbec, Nerina švab, Ar-hip Fomič Pritikin, trgovec, lesni industr. Stane Starešinič, Pelagija Ivanovna Pritikina, njegova žena Zlata Rodoškova, Mavrikij Osipo-vič Monahov, davčni nadzornik Anton Petje, Nadežda Polikarpov-na, njegova žena Lidija Kozlovičeva, Pavlin Saveljevič Golovosti-kov, mešan Rado Nakrst, Drobjagzin, v službi pri državni bla-gajni Aleksij Pregare, Doktor Makarov Alojz Milčič, Veselkina, poš-tarjara hči Silva Raztresenova, Policijski načelnik Silvij Kobal, I-vakin, vrtnar in čebelar Anton Kale, Stepan Lukin, student, nje-gov nečak Stojan Colja, Dunkin moč, človek brez poklica Stane Raztresen, Matvej Gogin, vaški fant Adrian Rustja, Stjopa, Čer-kunova služkinja Stanislava Boninsesna, Gasilska godba Josip Šušteršič, Ferdo Kokošar, Enij Reinhart, Stojan Sancin, Ludvik Zajec.

Danes, 19. decembra, ob 20.30 - abonma red A - premierski
Jutri, 20. t. m., ob 20.30 - abonma red B - prva sobota po premieri
V nedeljo, 21. t. m., ob 16. uri - abonma red C - prva nedelja po premieri
V ponedeljek, 22. t. m., ob 20.30 - abonma red D - mladinski v sredo
V torek, 23. t. m., ob 20.30 - abonma red E - mladinski v četrtek
V petek, 26. t. m., ob 16. uri - abonma red G - okoliški

Na splošno željo smo zaradi šolskih počitnic tokrat dali na spo-red MLADINSKA ABONMAJA v ponedeljek in torek namesto v sredo in četrtek.

Rezervacija vstopnic od 10.30 do 12.30 vsak dan (razen nedelje), prodaja eno uro pred začetkom predstave pri blagajni Kulturne-ga doma, tel. 73 42 65.

KPI in ZKMI - KRIŽ

vjudno vabita vse prebivalce
Križa na srečanje z občinskimi komunističnimi svetovetali, ki bo danes, 19. t. m., ob 20.30 v dvorani Ljudskega doma v Križu.

Razpravljali bodo o perečih vprašanjih vasi

PD VALENTIN VODNIK DOLINA

vabi v nedeljo, 21. t. m., v
TORKLO na zadnji dan razstave
slikarja Borisa Zuljana, ki bo odprta od 10. do 12. ure in od 15. do 19. ure.

Kino

La Cappella Underground 19.00 Film
poljskega režiserja Zanussija «Vita in famiglia».

Ariston 16.30 «Lettere dal fronte».

Dokumentarec.

Grattacielo 16.30 «Il medaglione in-sanguinato», igrajo R. Johnson, N. Elvin, in J. Cassidy. Barvni film.

Prepovedan mladini pod 18. letom.

Finice 15.30 «Labbra di luccio blu» igra Lisa Gastoni. Barvni film. Pre-povedan mladini pod 18. letom.

Excelsior 16.00 «Un sorriso, uno schiaffo, un bacio in bocca». Igra-jo M. Morra, R. Pozzetto, E. Lu-cherini. Barvni film.

Nazionale 16.00 «Corruzione in una famiglia svedese». Barvni film. Pre-povedan mladini pod 18. letom.

Eden 16.00 «Il giustiziere del West», igra K. Douglas. Barvni film. Pre-povedan mladini pod 14. letom.

Ritz 16.00 «Detective Harper: acqua alla gola». Igra: Paul Newman.

Aurora 16.00 «Gli innocenti dalle ma-ni sporche». Barvni film. Prepove-dan mladini pod 14. letom.

Capitol 16.30 «Lo schiaffo», igra ta L. Ventura in A. Girardot. Barvni film.

Cristallo 16.30 «Cipolla Colt», M. Bal-sam. Barvni film.

Moderno 16.30 «Fango bollente», J. Dallesandro in E. M. Salerno. Barv-ni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Filodrammatico 16.30 «Vizio di fa-miglia», igra Edvige Fenech. Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Ideale 16.00 «I magnifici sette caval-cano ancora», igra Lee Van Clef. Barvna kavbojka.

Impero 16.30 «Breve incontro», S. Lo-ren in R. Burton. Barvni film.

Vittorio Veneto 16.30 «La bellissima estate», igra Senta Berger. Barvni film.

Abbazia 16.00 «L'uomo senza paura» igrajo K. Douglas, J. Crain, in C. Trevor. Barvna kavbojka.

Radio 16.00 «L'emigrante» igra ta A. Celentano in C. Mori. Barvni film.

Astra 16.30 «Maria Rosa la guardo-na» igra ta I. Biagini in N. Davoli. Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Mignon 16.00 «Il mistero delle 12 sedie». Barvni film.

Volta - Milje 17.00 «L'urlo di Chen terrorizza l'occidente», igra Bru-ce Lee.

Gledališča

ROSSETTI

DANES ob 20.30: «NAMISLJENI BOLNIKI» Moliera v izvedbi dramske skupine Romola Vallia. Prevod Ce-sare Carboli, režija Giorgio De Lu-lo, scene in kostumi Pier Luigi Pizzi.

Rezervacije pri osrednji blagajni. Abonentom 20 odst. popusta. (Pasaža Protti, tel. 36372, 36547).

AUDITORIJI

Teatro Stabile - Pri osrednji bla-gajni, Pasaža Protti 2 lahko abo-nentni reda «staln» rezervirajo pro-store za predstavo «ANATOL», ki bo na sporedu od ponedeljka, 22. t. m. dalje.

VERDI

Opera «ARIANNA E BARBABL» Paula Dukasa, v premierski zasedbi bodo ponovili jutri, ob 18. uri.

Šolske vesti

Na znanstvenem in klasičnem liceju France Prešeren bodo v nedeljo, 21. t. m., od 8. do 20. ure volitive v raz-redne svete, disciplinski svet in za dijaško »predstavnstvo v zavodski svet, na znanstvenem liceju pa tudi dopolnilne volitive za predstavnstvo učnega osebja v zavodski svet.

Prispevki

Ob obletnici smrti mame Justine daruje Inči Pečar 5.000 lir za SZ Bor.

POROČILO TAJNIKA DR. DARIJA CUPINA NA SEJI GLAVNEGA ODBORA SKGZ

Pregled enoletnega delovanja vodstvenih organov in komisij

Boj za globalno zakonsko zaščito v okviru akcijske enotnosti vseh Slovencev - glavna postavka delovanja

Na seji glavnega odbora v ponedeljek, 15. t.m. je tajnik dr. Darjo Cupin izpolnil poročilo o delovanju SKGZ v zadnjem obdobju. Pri tem je izhajal iz programa za dvestoletno obdobje, o katerem je glavni odbor izprizn razpravljal na svoji prvi seji 1. januarja letos in v katerem so bili zastavljeni principi in tudi porazdeljene naloge za delovanje. Dr. Cupin je ugotovil, da so na podlagi tega programa in sklepov tako glavni kot izvršni odbor ter komisije začeli z delom, pri čemer pa so se seveda pojavljale še nove naloge in obveznosti, ki so zahtevale sprotno obravnavanje in sklepanje. V tem razdobju, t.j. v razdobju od januarja do danes, se je izvršni odbor sestel 28-krat, glavni odbor 4-krat, bila sta dva celodnevna posveta o Primorskem dnevniku in o mladinskih vprašanjih ter ena razširjena seja izvršnega odbora v Benečiji s predstavniki beneških društev. Po prečno so se vodili organi SKGZ sestajali vsakih deset dni, komisije pa so se pri obravnavanju specifičnih vprašanj sestajale poprečno vsak drugi mesec.

Ena prvih točk programa je bil boj za globalno zakonsko zaščito slovenske narodnostne skupnosti, pri čemer je SKGZ izhajala iz stališča, da moramo v tem vseh vprašanjih v zavesti, da nas vsaka pridobljena pravica približuje k končnemu cilju globalne zaščite, za kar pa je potrebna akcijska enotnost vseh Slovencev. Po obisku pri Colombu, je dejal Cupin, je letos prišlo do skupnega nastopa vseh Slovencev od obdrži Ritzarne - spomenika, ko so njihovi predstavniki izročili predstnik republik Leonu skupno spomenico, v kateri so bile nastete zahteve po globalni zaščiti. Za to se ni prišlo do akcijske enotnosti vseh Slovencev, glede slovenskega šolskega okraja. Medtem ko ima goriški šolski odbor enotno stališče do tega problema, obstajajo v tržaškem šolskem odboru različna mnenja kako zagotoviti slovenski šoli najširšo možno avtonomijo. Pač pa je akcijska enotnost vseh Slovencev zelo prisotna v Beneški Sloveniji, kjer je bilo samo letos nič kolo nastopov pri sestavljanju zahtev za pridobitev osnovnih manjšinskih pravic.

Kar zadeva sprejemanje zakonskih ukrepov za našo enakopravnost je dr. Cupin dejal, da je treba ugotoviti, da je bila deželna zakonodaja v zadnjem obdobju glede tega še bolj skop, kot v prejšnjem obdobju, tako, da smo v tem oziru preje nazadovati kot napredovali. Zato pa je tudi izvršni odbor SKGZ sklenil, da ob sedanjih težavah krizi pošlje vsem strankam ustavnega kolo spomenico z ugotovitvijo obstoja slovenskega šolskega okraja. V okviru gospodarske komisije je tekla razprava in bilo je sprejeto ustrežno stališče do regulacijskega načrta za območje Devin - Nabrežna. Prav tako je bilo izraženo stališče glede ureditve kraških vasi v tržaški občini. Gospodarska komisija

Dr. Cupin se je nato dotaknil vprašanja uporabe slovenskega jezika v izvoljenih organih in poudaril, da je imela SKGZ o tem vprašanju od vsega začetka jasno stališče. Ob vsestranskem vključevanju Slovencev v družbeno stvarnost, v kateri živimo, nam je jezik temeljna značilnost in se predvsem po jeziku razlikujemo od pripadnikov večinskega naroda. Izvršni odbor je na svojih sejah večkrat razpravljal o uporabi slovenskega jezika tudi na vseh ostalih ravneh in to vprašanje ostaja še vedno eno izmed priorit.

Ko je govoril o kulturnih vprašanjih je dr. Cupin dejal, da je pri vodilnih organih SKGZ vedno prisoten problem stalnega slovenskega gledališča, njegove finančne težave in leta trajajoči problem njegove publicizacije. Prav tako se je SKGZ stalno soočala z vprašanjem publicizacije Glasbene matice. Odgovorni organi so objavili, da je dejal Cupin, da bodo čimprej predložili in sprejeli zakonski ukrepi, da bi končno uredili problem obeh naših osrednjih kulturnih ustanov.

V tem razdobju je bilo tudi precej razgovorov s članicami in sprejetih je bilo tudi nekaj konkretnih pobud za pozitivno kulturnega delovanja v samem mestu. Za pa se vsi ti razgovori in pobude še niso stili v zakončeno celoto, kar bo ena prvih nalog glavnega odbora ali pa posebnega posveta. V tem okviru so bili tudi pogovori s Slovenskim amaterskim gledališčem glede vloge, ki naj jo ima v mestnem delovanju.

Tajnik dr. Cupin je nato obravnaval šolska vprašanja in med drugim dejal, da smo se letos znašli pred novostjo pooblaščenih odlokov, ki naj pomenijo prvi korak k večji demokratizaciji tudi slovenske šole. Bile so tudi prve volitve v razredne in medrazredne svete. Po volitvah sta komisiji za šolstvo in za doraščajočo mladino sklicali dve srečanja s starši in šolniki, ki so bili izvoljeni v šolske organe, da bi si izmenjali misli kako naj bi novoizvoljeni organi delovali v korist slovenske šole. S temi prizadevanji bo treba nadaljevati. V zvezi s pooblaščenimi odloki je sedaj prednostno vprašanje šolskih okrajev. Dr. Cupin je v tej zvezi menil, da bi moral glavni odbor potrditi stališče SKGZ, da pomeni samostojni šolski okraj za slovenske šole korak na

prej za doseg popolne avtonomije slovenske šole. (To je potem glavni odbor tudi storil!) Govorec o delovanju SKGZ na šolskem področju je omenil še uspeh posvet, ki ga je organiziral Slovenski raziskovalni inštitut (ki je član SKGZ). Dejal je, da bo gradivo s tega posveta koristno služilo kot podlaga pri sprejemanju stališč in konkretnih pobud. S pomočjo goriške in tržaške šolske komisije in skupno z beneškimi društvami je spomlad začelo z organizacijo pošolskega pouka v Benečiji. Od ene šole v lanskem letu se je v letošnjem letu ta pobuda razširila še na tri šole. Organi SKGZ so se zavzeli tudi za problem slovenskega strokovnega zavoda in imeli o tem srečanje z dijaki.

Glede mladinske problematike je dr. Cupin omenil, da je sklep prvega letošnjega zasedanja glavnega odbora sledila razprava na seji glavnega odbora v aprilu in nato v oktobru v Dijskem domu posvet o mladinski problematiki. Na posvetu je bila po eni strani ugotovljena velika angažiranost mladine v raznih družbenih strukturah, po drugi strani pa potreba po tesnejših stikih med mladimi in SKGZ ter potreba po večji koordinaciji mladinskega delovanja z ustanovitvijo mladinske organizacije.

Na področju sredstev javnega obveščanja je bilo delovanje SKGZ v letošnjem letu v glavnem osredotočeno na ustanovitve tiskovne televizije agencije A.A. v okviru Založništva tržaškega tiska, in na probleme Primorskega dnevnika. Agencija Alpe - Adria je izpolnila koprski TV program v italijanski. Namen agencije je preko televizije, s katero medija popularizirati probleme manjšin, po drugi strani pa nuditi širši javnosti vesti iz dežele Furlanije - Julijske krajine v skladu s politiko odprte meje. Namen agencije je tudi: da bi se že s prihodnjim letom začelo s postopnim uvajanjem slovenskega programa na TV Koper.

Glede Primorskega dnevnika so bili na posvetu v odprti razpravi obravnavani vsi problemi, s katerimi se ubada naš dnevnik. Po sklepu tega posveta se sedaj posebna komisija ukvarja z izdelavo konkretnih predlogov za izboljšanje kvalitete in tudi osebe lista. Komisija za tisk pa je izdelala stališče SKGZ do vprašanja radia Trst A v zvezi z reorganizacijo RAL. To stališče je bilo tudi objavljeno.

Gospodarski dejavnosti bo posvečena posebna seja glavnega odbora, ki bo 17. januarja. Dr. Cupin pa je vendarle ugotovil, da je bila v zadnjem obdobju gospodarska problematika mnogo bolj prisotna v delovanju organizacije, kot prejšnja leta. V okviru gospodarske komisije je tekla razprava in bilo je sprejeto ustrežno stališče do regulacijskega načrta za območje Devin - Nabrežna. Prav tako je bilo izraženo stališče glede ureditve kraških vasi v tržaški občini. Gospodarska komisija

Dr. Cupin se je nato dotaknil vprašanja uporabe slovenskega jezika v izvoljenih organih in poudaril, da je imela SKGZ o tem vprašanju od vsega začetka jasno stališče. Ob vsestranskem vključevanju Slovencev v družbeno stvarnost, v kateri živimo, nam je jezik temeljna značilnost in se predvsem po jeziku razlikujemo od pripadnikov večinskega naroda. Izvršni odbor je na svojih sejah večkrat razpravljal o uporabi slovenskega jezika tudi na vseh ostalih ravneh in to vprašanje ostaja še vedno eno izmed priorit.

Ko je govoril o kulturnih vprašanjih je dr. Cupin dejal, da je pri vodilnih organih SKGZ vedno prisoten problem stalnega slovenskega gledališča, njegove finančne težave in leta trajajoči problem njegove publicizacije. Prav tako se je SKGZ stalno soočala z vprašanjem publicizacije Glasbene matice. Odgovorni organi so objavili, da je dejal Cupin, da bodo čimprej predložili in sprejeli zakonski ukrepi, da bi končno uredili problem obeh naših osrednjih kulturnih ustanov.

V tem razdobju je bilo tudi precej razgovorov s članicami in sprejetih je bilo tudi nekaj konkretnih pobud za pozitivno kulturnega delovanja v samem mestu. Za pa se vsi ti razgovori in pobude še niso stili v zakončeno celoto, kar bo ena prvih nalog glavnega odbora ali pa posebnega posveta. V tem okviru so bili tudi pogovori s Slovenskim amaterskim gledališčem glede vloge, ki naj jo ima v mestnem delovanju.

Tajnik dr. Cupin je nato obravnaval šolska vprašanja in med drugim dejal, da smo se letos znašli pred novostjo pooblaščenih odlokov, ki naj pomenijo prvi korak k večji demokratizaciji tudi slovenske šole. Bile so tudi prve volitve v razredne in medrazredne svete. Po volitvah sta komisiji za šolstvo in za doraščajočo mladino sklicali dve srečanja s starši in šolniki, ki so bili izvoljeni v šolske organe, da bi si izmenjali misli kako naj bi novoizvoljeni organi delovali v korist slovenske šole. S temi prizadevanji bo treba nadaljevati. V zvezi s pooblaščenimi odloki je sedaj prednostno vprašanje šolskih okrajev. Dr. Cupin je v tej zvezi menil, da bi moral glavni odbor potrditi stališče SKGZ, da pomeni samostojni šolski okraj za slovenske šole korak na

prej za doseg popolne avtonomije slovenske šole. (To je potem glavni odbor tudi storil!) Govorec o delovanju SKGZ na šolskem področju je omenil še uspeh posvet, ki ga je organiziral Slovenski raziskovalni inštitut (ki je član SKGZ). Dejal je, da bo gradivo s tega posveta koristno služilo kot podlaga pri sprejemanju stališč in konkretnih pobud. S pomočjo goriške in tržaške šolske komisije in skupno z beneškimi društvami je spomlad začelo z organizacijo pošolskega pouka v Benečiji. Od ene šole v lanskem letu se je v letošnjem letu ta pobuda razširila še na tri šole. Organi SKGZ so se zavzeli tudi za problem slovenskega strokovnega zavoda in imeli o tem srečanje z dijaki.

Glede mladinske problematike je dr. Cupin omenil, da je sklep prvega letošnjega zasedanja glavnega odbora sledila razprava na seji glavnega odbora v aprilu in nato v oktobru v Dijskem domu posvet o mladinski problematiki. Na posvetu je bila po eni strani ugotovljena velika angažiranost mladine v raznih družbenih strukturah, po drugi strani pa potreba po tesnejših stikih med mladimi in SKGZ ter potreba po večji koordinaciji mladinskega delovanja z ustanovitvijo mladinske organizacije.

Na področju sredstev javnega obveščanja je bilo delovanje SKGZ v letošnjem letu v glavnem osredotočeno na ustanovitve tiskovne televizije agencije A.A. v okviru Založništva tržaškega tiska, in na probleme Primorskega dnevnika. Agencija Alpe - Adria je izpolnila koprski TV program v italijanski. Namen agencije je preko televizije, s katero medija popularizirati probleme manjšin, po drugi strani pa nuditi širši javnosti vesti iz dežele Furlanije - Julijske krajine v skladu s politiko odprte meje. Namen agencije je tudi: da bi se že s prihodnjim letom začelo s postopnim uvajanjem slovenskega programa na TV Koper.

Glede Primorskega dnevnika so bili na posvetu v odprti razpravi obravnavani vsi problemi, s katerimi se ubada naš dnevnik. Po sklepu tega posveta se sedaj posebna komisija ukvarja z izdelavo konkretnih predlogov za izboljšanje kvalitete in tudi osebe lista. Komisija za tisk pa je izdelala stališče SKGZ do vprašanja radia Trst A v zvezi z reorganizacijo RAL. To stališče je bilo tudi objavljeno.

Gospodarski dejavnosti bo posvečena posebna seja glavnega odbora, ki bo 17. januarja. Dr. Cupin pa je vendarle ugotovil, da je bila v zadnjem obdobju gospodarska problematika mnogo bolj prisotna v delovanju organizacije, kot prejšnja leta. V okviru gospodarske komisije je tekla razprava in bilo je sprejeto ustrežno stališče do regulacijskega načrta za območje Devin - Nabrežna. Prav tako je bilo izraženo stališče glede ureditve kraških vasi v tržaški občini. Gospodarska komisija

Dr. Cupin se je nato dotaknil vprašanja uporabe slovenskega jezika v izvoljenih organih in poudaril, da je imela SKGZ o tem vprašanju od vsega začetka jasno stališče. Ob vsestranskem vključevanju Slovencev v družbeno stvarnost, v kateri živimo, nam je jezik temeljna značilnost in se predvsem po jeziku razlikujemo od pripadnikov večinskega naroda. Izvršni odbor je na svojih sejah večkrat razpravljal o uporabi slovenskega jezika tudi na vseh ostalih ravneh in to vprašanje ostaja še vedno eno izmed priorit.

Ko je govoril o kulturnih vprašanjih je dr. Cupin dejal, da je pri vodilnih organih SKGZ vedno prisoten problem stalnega slovenskega gledališča, njegove finančne težave in leta trajajoči problem njegove publicizacije. Prav tako se je SKGZ stalno soočala z vprašanjem publicizacije Glasbene matice. Odgovorni organi so objavili, da je dejal Cupin, da bodo čimprej predložili in sprejeli zakonski ukrepi, da bi končno uredili problem obeh naših osrednjih kulturnih ustanov.

V tem razdobju je bilo tudi precej razgovorov s članicami in sprejetih je bilo tudi nekaj konkretnih pobud za pozitivno kulturnega delovanja v samem mestu. Za pa se vsi ti razgovori in pobude še niso stili v zakončeno celoto, kar bo ena prvih nalog glavnega odbora ali pa posebnega posveta. V tem okviru so bili tudi pogovori s Slovenskim amaterskim gledališčem glede vloge, ki naj jo ima v mestnem delovanju.

Tajnik dr. Cupin je nato obravnaval šolska vprašanja in med drugim dejal, da smo se letos znašli pred novostjo pooblaščenih odlokov, ki naj pomenijo prvi korak k večji demokratizaciji tudi slovenske šole. Bile so tudi prve volitve v razredne in medrazredne svete. Po volitvah sta komisiji za šolstvo in za doraščajočo mladino sklicali dve srečanja s starši in šolniki, ki so bili izvoljeni v šolske organe, da bi si izmenjali misli kako naj bi novoizvoljeni organi delovali v korist slovenske šole. S temi prizadevanji bo treba nadaljevati. V zvezi s pooblaščenimi odloki je sedaj prednostno vprašanje šolskih okrajev. Dr. Cupin je v tej zvezi menil, da bi moral glavni odbor potrditi stališče SKGZ, da pomeni samostojni šolski okraj za slovenske šole korak na

je obiskala zavod za planiranje v Ljubljani, kjer se je seznanila z načrti regulacijskega planiranja na območnem področju in z nekaterimi stališči o planiranju v naši deželi v luči problemov naše manjšine. Ti stiki se bodo še nadaljevali. Delegacija SKGZ je obiskala tudi koprsko luko, gospodarska komisija je posvetila dve seji vprašanjem združništva in izdelala konkretne naloge.

Ena izmed obvez na prvi letošnji seji glavnega odbora je bila proslava 30-letnice osvoboditve. Dr. Cupin je ugotovil, da so vse članice SKGZ dostojno opravile svojo dolžnost in se zlasti občutene so bile proslave po naših prosvetnih društvih. Za koordinacijo je bil pri SKGZ ustanovljen poseben odbor, ki se je tudi angažiral za uspešno osrednjo proslavo, ki je bila na Trgu Golodoni in na Proseku.

Ko je govoril o problemih v Beneški Sloveniji je dr. Cupin omenil najprej razširjeno sejo izvršnega odbora v Čedadu z udeležbo predstavnikov vseh beneških društev, na kateri so bile v ospredju pobude, ki naj bi odražale nove kvalitete delovanja v Benečiji. Šlo je za pobude kulturnega značaja (filmski večeri, dramska skupina), gospodarskega značaja (razvoj turizma itd.), šolskega značaja (odprtje pošolskega pouka). Za uresničitev vseh teh pobud in še drugih se bodo morale zanimati tudi ustrezne komisije, pa tudi razne članice SKGZ. Dr. Cupin je omenil še nadvse uspeh kongres Društva slovenskih emigrantov iz Benečije v Belgiji.

Dr. Cupin je nato navedel še izjave in resolucije, ki sta jih izvršni ali glavni odbor sprejela v zvezi z raznimi aktualnimi vprašanji, razna srečanja predstavnikov in delegacij SKGZ z drugimi organizacijami in ustanovami v deželi in izven nje (v matični domovini in na Koroskem) in navedel še vso drugo dejavnost organov SKGZ (zanimanje za Slovence v miljski občini, Kulturni dom v Gorici, vprašanje Enotnega antifašističnega odbora, priobnena SKGZ, šolska vprašanja v Gorici, proslava 100-letnice Cankarjevega rojstva itd. ter dejal, da je treba k navedenemu dodati še vse avtonomno delovanje posameznih članic.

Ko je strnil svoje poročilo je dr. Cupin dejal, da se seveda postavlja vprašanje, če smo naredili dovolj. Nalog in potreb, ki jih ima manjšina, je vedno več - je dejal - in zato najbrž še dolgo ne bomo mogli reči, da smo naredili vse, kar je bilo potrebno, saj tudi ljudi, ki delajo, ni dovolj. Vprašati pa se moramo, če smo pri našem delu izbrali prav to, kar je bilo najbolj nujno in potrebno, če smo bili prisotni povsod tam, kjer je bilo potrebno in če so bila naša stališča in naše izbire pravilne. Zato je nujno potrebno svoje delo stalno preverjati in mu sproti preko občnih zborov in sredstev javnega obveščanja nakazovati pravilne smernice.

Dr. Cupin se je nato dotaknil vprašanja uporabe slovenskega jezika v izvoljenih organih in poudaril, da je imela SKGZ o tem vprašanju od vsega začetka jasno stališče. Ob vsestranskem vključevanju Slovencev v družbeno stvarnost, v kateri živimo, nam je jezik temeljna značilnost in se predvsem po jeziku razlikujemo od pripadnikov večinskega naroda. Izvršni odbor je na svojih sejah večkrat razpravljal o uporabi slovenskega jezika tudi na vseh ostalih ravneh in to vprašanje ostaja še vedno eno izmed priorit.

Ko je govoril o kulturnih vprašanjih je dr. Cupin dejal, da je pri vodilnih organih SKGZ vedno prisoten problem stalnega slovenskega gledališča, njegove finančne težave in leta trajajoči problem njegove publicizacije. Prav tako se je SKGZ stalno soočala z vprašanjem publicizacije Glasbene matice. Odgovorni organi so objavili, da je dejal Cupin, da bodo čimprej predložili in sprejeli zakonski ukrepi, da bi končno uredili problem obeh naših osrednjih kulturnih ustanov.

V tem razdobju je bilo tudi precej razgovorov s članicami in sprejetih je bilo tudi nekaj konkretnih pobud za pozitivno kulturnega delovanja v samem mestu. Za pa se vsi ti razgovori in pobude še niso stili v zakončeno celoto, kar bo ena prvih nalog glavnega odbora ali pa posebnega posveta. V tem okviru so bili tudi pogovori s Slovenskim amaterskim gledališčem glede vloge, ki naj jo ima v mestnem delovanju.

Tajnik dr. Cupin je nato obravnaval šolska vprašanja in med drugim dejal, da smo se letos znašli pred novostjo pooblaščenih odlokov, ki naj pomenijo prvi korak k večji demokratizaciji tudi slovenske šole. Bile so tudi prve volitve v razredne in medrazredne svete. Po volitvah sta komisiji za šolstvo in za doraščajočo mladino sklicali dve srečanja s starši in šolniki, ki so bili izvoljeni v šolske organe, da bi si izmenjali misli kako naj bi novoizvoljeni organi delovali v korist slovenske šole. S temi prizadevanji bo treba nadaljevati. V zvezi s pooblaščenimi odloki je sedaj prednostno vprašanje šolskih okrajev. Dr. Cupin je v tej zvezi menil, da bi moral glavni odbor potrditi stališče SKGZ, da pomeni samostojni šolski okraj za slovenske šole korak na

prej za doseg popolne avtonomije slovenske šole. (To je potem glavni odbor tudi storil!) Govorec o delovanju SKGZ na šolskem področju je omenil še uspeh posvet, ki ga je organiziral Slovenski raziskovalni inštitut (ki je član SKGZ). Dejal je, da bo gradivo s tega posveta koristno služilo kot podlaga pri sprejemanju stališč in konkretnih pobud. S pomočjo goriške in tržaške šolske komisije in skupno z beneškimi društvami je spomlad začelo z organizacijo pošolskega pouka v Benečiji. Od ene šole v lanskem letu se je v letošnjem letu ta pobuda razširila še na tri šole. Organi SKGZ so se zavzeli tudi za problem slovenskega strokovnega zavoda in imeli o tem srečanje z dijaki.

Glede mladinske problematike je dr. Cupin omenil, da je sklep prvega letošnjega zasedanja glavnega odbora sledila razprava na seji glavnega odbora v aprilu in nato v oktobru v Dijskem domu posvet o mladinski problematiki. Na posvetu je bila po eni strani ugotovljena velika angažiranost mladine v raznih družbenih strukturah, po drugi strani pa potreba po tesnejših stikih med mladimi in SKGZ ter potreba po večji koordinaciji mladinskega delovanja z ustanovitvijo mladinske organizacije.

Na področju sredstev javnega obveščanja je bilo delovanje SKGZ v letošnjem letu v glavnem osredotočeno na ustanovitve tiskovne televizije agencije A.A. v okviru Založništva tržaškega tiska, in na probleme Primorskega dnevnika. Agencija Alpe - Adria je izpolnila koprski TV program v italijanski. Namen agencije je preko televizije, s katero medija popularizirati probleme manjšin, po drugi strani pa nuditi širši javnosti vesti iz dežele Furlanije - Julijske krajine v skladu s politiko odprte meje. Namen agencije je tudi: da bi se že s prihodnjim letom začelo s postopnim uvajanjem slovenskega programa na TV Koper.

Glede Primorskega dnevnika so bili na posvetu v odprti razpravi obravnavani vsi problemi, s katerimi se ubada naš dnevnik. Po sklepu tega posveta se sedaj posebna komisija ukvarja z izdelavo konkretnih predlogov za izboljšanje kvalitete in tudi osebe lista. Komisija za tisk pa je izdelala stališče SKGZ do vprašanja radia Trst A v zvezi z reorganizacijo RAL. To stališče je bilo tudi objavljeno.

Gospodarski dejavnosti bo posvečena posebna seja glavnega odbora, ki bo 17. januarja. Dr. Cupin pa je vendarle ugotovil, da je bila v zadnjem obdobju gospodarska problematika mnogo bolj prisotna v delovanju organizacije, kot prejšnja leta. V okviru gospodarske komisije je tekla razprava in bilo je sprejeto ustrežno stališče do regulacijskega načrta za območje Devin - Nabrežna. Prav tako je bilo izraženo stališče glede ureditve kraških vasi v tržaški občini. Gospodarska komisija

Dr. Cupin se je nato dotaknil vprašanja uporabe slovenskega jezika v izvoljenih organih in poudaril, da je imela SKGZ o tem vprašanju od vsega začetka jasno stališče. Ob vsestranskem vključevanju Slovencev v družbeno stvarnost, v kateri živimo, nam je jezik temeljna značilnost in se predvsem po jeziku razlikujemo od pripadnikov večinskega naroda. Izvršni odbor je na svojih sejah večkrat razpravljal o uporabi slovenskega jezika tudi na vseh ostalih ravneh in to vprašanje ostaja še vedno eno izmed priorit.

Ko je govoril o kulturnih vprašanjih je dr. Cupin dejal, da je pri vodilnih organih SKGZ vedno prisoten problem stalnega slovenskega gledališča, njegove finančne težave in leta trajajoči problem njegove publicizacije. Prav tako se je SKGZ stalno soočala z vprašanjem publicizacije Glasbene matice. Odgovorni organi so objavili, da je dejal Cupin, da bodo čimprej predložili in sprejeli zakonski ukrepi, da bi končno uredili problem obeh naših osrednjih kulturnih ustanov.

V tem razdobju je bilo tudi precej razgovorov s članicami in sprejetih je bilo tudi nekaj konkretnih pobud za pozitivno kulturnega delovanja v samem mestu. Za pa se vsi ti razgovori in pobude še niso stili v zakončeno celoto, kar bo ena prvih nalog glavnega odbora ali pa posebnega posveta. V tem okviru so bili tudi pogovori s Slovenskim amaterskim gledališčem glede vloge, ki naj jo ima v mestnem delovanju.

Tajnik dr. Cupin je nato obravnaval šolska vprašanja in med drugim dejal, da smo se letos znašli pred novostjo pooblaščenih odlokov, ki naj pomenijo prvi korak k večji demokratizaciji tudi slovenske šole. Bile so tudi prve volitve v razredne in medrazredne svete. Po volitvah sta komisiji za šolstvo in za doraščajočo mladino sklicali dve srečanja s starši in šolniki, ki so bili izvoljeni v šolske organe, da bi si izmenjali misli kako naj bi novoizvoljeni organi delovali v korist slovenske šole. S temi prizadevanji bo treba nadaljevati. V zvezi s pooblaščenimi odloki je sedaj prednostno vprašanje šolskih okrajev. Dr. Cupin je v tej zvezi menil, da bi moral glavni odbor potrditi stališče SKGZ, da pomeni samostojni šolski okraj za slovenske šole korak na

GORIŠKI DNEVNIK

STALIŠČE JAVNIH UPRAV IN SINDIKATOV

Medobčinski avtobusni promet naj dežela s 1. januarjem prepusti občini Gorica

Nekateri predstavniki KD se ogrevajo za podaljšanje koncesije zasebnim družbam

Javni avtobusni prevozi bodo zašli 1. januarja v hudo krizo. Ta dan namreč zapade koncesija zasebnim družbam za vzdrževanje medobčinskega avtobusnega prometa. Sodč po sedanjem stanju, obstaja resna nevarnost, da do tistega dne ne bodo rešena vsa vprašanja, zlasti pa da ne bodo ugodili ljudskim zahtevam po prenosu avtobusnih prevozov v javno upravo, tako da se bo v prihodnjih dneh znašlo 8.000 porabnikov teh prevoznih sredstev v škripih.

Goriški prefekt je delegaciji sindikatov občinskih uprav iz Gorice, Gradišča in Krmina ter pokrajinske uprave izjavil, da je za uresničitev njihove zahteve po prenosu koncesije na občinski prevozni podjetje in za kakršno koli drugo rešitev pristojna samo deželna ustanova, ki podlaga koncesije za avtobusne pregle.

Člani delegacije so obsodili poskus prevoznih družb, da bi se pred koncem leta združile v eno samo prevozno podjetje, dosegle pri deželi podaljšanje koncesije ter dobile od nje tudi javna sredstva. Nasproti takšni usmeritvi se je izoblikovala demokratična zahteva po zapletu Ribicevega voznega parka, začasnemu upravnemu medobčinskih linij - in tudi vzdrževanju voženj na medobčinskih progalih - s strani občinskega podjetja v Gorici. Takšno prehodno stanje naj traja vse do tedaj, dokler se občine ne izrečejo za ustanovitev konzorcija za avtobusne prevoze na desnem bregu Soče. V takšnem konzorciju so že včlanjene občine na Trziskem.

Sprico mlačnega odgovora, ki ga je delegacija prejela na prefekturi, je zahtevala takojšen sestanek na deželi, da preveri pripravljenost pristojnih organov za takšno rešitev.

O zadevi je razpravljal tudi izvršni odbor goriške federacije KPI in sklenil razpisati skupščino prevoznega bazena, ki mora od dežele prevzeti pristojnost glede odločanja o javnih prevozih. KPI zahteva ustanovitev konzorcija za prevoze na desnem bregu Soče, prenos finančnih sredstev goriškemu in trziskemu konzorciju za osebne prevoze ter zaplenbo voznega parka zasebnih družb.

KPI v svojem stališču glede tega vprašanja obsoja delovanje nekat-

rih krščanskih demokratov, ki hočejo ohraniti sedanje stanje, združiti zasebne prevozne družbe ter jim zagotoviti javna sredstva za vzdrževanje prevozov na medobčinskih avtobusnih progalih.

Snež na Trnovski planoti

Sprememba vremena je prinesla v višje lege snežne padavine. Na Trnovski planoti je začelo snežiti okoli 9. ure ter je do večera nanoslo kakšnih 20 cm snega. Kljub močni burji, ki dela zamete, je zaradi sprotnega pluenja cesta prevoznice. Zvezobreni stolpec kaže komaj kakšno stopnjo pod ničlo. Razmere so torej ugodne za sneg in vsi pričakujejo, da ga bo za bližnje praznike dovolj za smuko. Tega si

Stavka uslužbencev poldržavnih ustanov

V okviru včerajšnje vsedravnice stavke uslužbencev poldržavnih ustanov, je bila v Gorici manifestacija, katere so se udeležili uslužbenci INPS, INAM, INAIL, EMPAS, avtonomne bolnišnice blagajne ter ONIG. Stavkajoči so s transparenti pod hudim nalivom prehodili glavne ulice ter se zbrali na Travniku, kjer jim je spregovoril predstavnik sindikalne federacije.

NA POVABILO SKGZ IN NJENIH ČLANIC

Generalni konzul SFRJ I. Renko na obisku pri goriških Slovencih

Ogled gradbišč kulturnih domov v Štandrežu in Gorici ter srečanje na sedežu SKGZ

Generalni konzul SFRJ v Trstu Ivan Renko se je v družbi vicekonzula Lojzeta Kanteja v sredo mudil na Goriškem ter se zvečer srečal s predstavniki SKGZ in njenih članic

Generalni konzul SFRJ v Trstu Ivan Renko in vicekonzul Lojze Kante sta si na povabilo Slovenske kulturno - gospodarske zveze v sredo popoldne ogledala gradnjo Kulturnega doma »Andrej Budala« v Štandrežu, gradbišče kulturno - športnega slovenskega središča v Gorici ter se ob zaključku obiska na Goriškem srečala s predstavniki SKGZ in njenih članic.

Ugledna gosta je na gradbišču Kulturnega doma »Andrej Budala« v Štandrežu sprejela delegacija vaških društev ter izvoljenih predstavnikov. Predsednik odbora za gradnjo doma Danilo Nanut je v pozdravnem nagovoru poudaril velik pomen, ki ga vaška skupnost pripisuje gradnji kulturno - prosvetnega in športno - rekreacijskega središča. Štandrež je namreč že dolgo časa pod neposrednim udarom ter je zaradi nastajanja industrijske cone ter gradnje komunikacij izgubil večji del svoje kmečke zemlje, tako da Štandrež, nekdanji samostojna občina in sedaj največja slovenska vas na Goriškem preživlja najtežje trenutke v svoji zgodovini. Obstaja resna nevarnost, da se ta skupnost s svojimi skromnimi sredstvi ne bo uspela vključiti v novo stvarnost, ki se oblikuje v njeni

Generalni konzul se je zahvalil za prisrčen sprejem, zagotovil je predstavnikom vaške skupnosti, da bo predstavnik Nove Gorice seznanil s čustvi hvalečnosti, ki jih navdajajo ob izrazih solidarnosti ob gradnji doma, obenem pa je izrazil zadovoljstvo, da si Štandrežci gradnjo tako funkcionalen dom, ki bo prav gotovo spodbudil kulturne,

športne in druge skupine, ki so zelo živahne, k doseganju še višjih ciljev. Sledil je ogled gradbišča kulturno - športnega objekta v Gorici, kjer se je generalni konzul Renko zanimal za potek gradnje, za razporeditev objektov in kdaj bo središče dograjeno. Ugledna gosta sta se nato udeležila srečanja v prostorih SKGZ s člani glavnega odbora zveze ter predstavniki njenih članic. V pozdravn

TENIS

V STOCKHOLMU

ODBOJKA

TEDENSKI KOMENTAR C LIGE

BOKS

Finale za Davisov pokal: Švedska - Češkoslovaška

Danes prvi srečanja posameznikov

Sklepni spopad za Davisov pokal bo letos obračun med dvema evropskima državama. To je že četrta, ko se finala udeležujeta dve evropski reprezentanci v dolgi zgodovini tega prestižnega teniškega pokala.

V Stockholmu se bosta tokrat spoprijeli Švedska in ČSSR. Dvoboj se obeta kot izredno zanimiv in izenačen. Če imajo Švedi svojo »zvezdo« Borgia, pa imajo gotovo zastopniki ČSSR bolj uigrano ekipo.

SPORED
Danes, 19. 12.
Borg (Švedska) — Hřebec (ČSSR)
Bengtson (Šve.) — Kodeš (ČSSR)
Jutri, 20. 12.

NASTOP DVOJIC
Nedella, 21. 12.

Borg (Šve.) — Hřebec (ČSSR)
Borg (Šve.) — Kodeš (ČSSR)

Za to odlično tekmovalno vlogo splošno mnenje, da bi moral Borg v igri posameznikov odpraviti svojo tekmeča in tako zagotoviti švedski dve točki. Bengtson pa naj bi izigral proti nasprotniku in zato je na dan, da bo v veliki meri odločala o pokalu igra dvojic.

V igri parov imajo Švedi svojo najslabšo točko. V tem primeru bi znali gostje izkoristiti izredno priljubljenost in zmagati s 3:2.

Ne gre pa pozabiti, da bodo Švedi nastopili pred lastnim občinstvom in da bodo zato dali vse od sebe, da bi prvič Davisov pokal ostal na Švedskem.

Razen Južne Afrike in Francije pa je bila od leta 1900, ko so odigrali prve sete za Davisov pokal, prava domena v tem tekmovalnem mednarodnem dvoboju v Veliko Britanijo.

V zadnjih desetih letih pa so prva mesta v tem tekmovalju osvojile naslednje države:

1965 — Avstralija; 1966 — Avstralija; 1967 — Avstralija; 1968 — ZDA; 1969 — ZDA; 1970 — ZDA; 1971 — ZDA; 1972 — ZDA; 1973 — Avstralija; 1974 — Južna Afrika.

Doslej so le enkrat igrali »veliki« finala v pokritem prostoru, in sicer leta 1973, ko je Avstralija (v postavi: Laver, Newcombe in Rosewall) premagala ZDA. V Stockholmu bodo torej drugi igrali v dvorani.

Naj omenimo še, da je Bjorn Borg v letošnjem pokalu igral desetak med posamezniki in osvojil kar deset zmag.

Po današnjem prvem kolu v Stockholmu naj bi bilo stanje neodločeno (1:1).

CONNORS
s profesionalci

Jimmy Connors se bo v Philadelphii od 26. januarja do 1. februarja udeležil profesionalnega turnirja, na katerem bodo med drugimi igrali še Nastase, Borg, Ashe in Laver.

SMUČANJE

V PREIZKUŠNJA

Švicar Russi najboljši

SCHLADMIG, 18. — V današnjih preizkušnjah za jutrišnji smuk v Schladmigu je najboljši čas dosegel švicar Russi. Drugi je bil skoraj s sekundo zamude Klammer.

Od Italijanov se je najbolje izkazal Rolando Thöni, ki je dosegel 18. najboljši čas.

Tehnični direktor italijanske reprezentance Cotelli ni bil zadovoljen s svojimi varovanci in je tako ocenil današnji trening: »Upajmo le, da se bodo naši fantje bolje izkazali jutri, ko se bomo potegovali za točke.«

SLALOM V PARPANU

Slavje mladega Andreasa Wenzla

PARPAN (Švica), 18. — Komaj 17-letni smučar iz Lichtensteina Andreas Wenzel, brat znane smučarke

1. ITALIJANSKA LIGA

Tržačani v Neaplju

Jutri bo na sporedu 18. kolo prve italijanske košarkarske lige. V A-2 ligi bo tržaški Pallacanestro odpotoval v Neapelj, kjer se bo spoprijel s Fagom. Tudi goriška Patriarca bo igrala v gostih, in sicer v Rimu proti Lazio.

Ostali pari jutrišnjega kola: Pini-ox Brescia — Alco Bologna; Duco Mestre — Libertas Brindisi; Juve Caserta — Canon Benetke; Ausonia Genova — Scavolini Pesaro.

NOGOMET

DANES NA PROSEKU

V Krasovih vrstah več slavnih imen

Za Kras bodo namreč nastopili Soškić, Hatunić, Mulahasanović in Hukić - Pričetek tekme ob 19.30

Danes bo na proseškem igrišču pri- jateljanske nogometna tekma med po- jasnim moštvom Krasa in garnizi- jo z Opčin. Pričetek srečanja bo ob 19.30.

Za Kras bodo igrali tudi trije no- gometiški Slovenci iz Tuzle in seve- da Krasov trener Soškić, ki je tudi igral pri tem klubu. Vsi so že igra- li za državno reprezentanco Jugos- lavije izpod 23 let. Hatunić je igral tudi tri tekme za A reprezen- tanco Jugoslavije in je bil med sku- pino nogometašev, ki so odpotovali na svetovno prvenstvo v Münchnu.

Tudi vojaki z Opčn imajo v svojih vrstah nekaj profesionalcev, zato pričakujemo lep nogomet.

Upajmo, da vreme ne bo spet na- gajalo in da bodo ljubitelji nogome- ta lahko prišli v čim večjem šte- vilu.

V NEDELJO (28. 12.)

Catanzaro - Rapid

CATANZARO, 18. — Italijanski drugoligaš Catanzaro, ki je trenut- no na prvem mestu lestvice B lige, bo v nedeljo (28.12.) igral prijatelj- sko tekmo z Rapidom iz Bukareste. Rapid je eno boljših romunskih moštev.

V PRIJATELJSKI TEKMI

Bologna remizirala

BOLOGNA, 18. — V prijateljskem srečanju sta danes v tem mestu Bo- logna in sovjetsko moštvo Šakter i- grala neodločeno 1:1 (0:0). Sodil je Sancini iz Bologne, gledalcev je bi- lo zaradi slabega vremena le 3.000. Najprej so prešli v vodstvo gostje z Režničem, v 79. minuti pa je re- miziral Cereser. V 88. minuti je so- dnik zaradi protestov izključil igralca gostov Pjanika.

FIRENCE, 18. — Jutri se bo v Covercianu sestala posebna komi- sia italijanske nogometne zveze, da bi proučila mnenja trenerja Giagno- nija, ki bi moral prevzeti vodstvo Cagliarija.

Doslej pa Giagnoniju niso dovolili trenirati v klubih, ker je že »zapo- slen« z nogometno zvezo.

Rivera nared
MILAN, 18. — Gianni Rivera, predsednik in nogometaš Milana, je le okrevljal in kaže, da bo že v nedeljo igral prvenstveno tekmo s Fiorentino.

«Vseučiliščniki» nepričakovano poraženi Po ponovnem uspehu «plavi» med vodečimi

Težki časi za Valterja Veljaka - Borovci jutri spet pred lastnim občinstvom

Drugo kolo 3. moške odbojkar- ske lige — skupine C — kjer igra tudi naša edina šesterka Bor, se je kon- čalo v premoči gostiteljev.

V petih tekmah je zmagal samo gostujoči Monselice. Zmaga te šes- terke, ki je novinec v tretji ligi, pa predstavlja nedvomno največje presenečenje kola. Podvig te ekipe pa je bil še toliko bolj nepričako- van, ker je bil izbojevan proti eki- pi Cus iz našega mesta, ki letos meri izredno visoko na končni lest- vici. Kljub temu, da igrajo za Cus kar štirje bivši člani tržaške Arc Linee, niso zmogli preprečiti pora- za. Sama tekma je bila izredno izenačena in končna odločitev je padla šele po petih setih. To je morda najboljši dokaz, da se igra odlično odbojki tudi v 3. ligi in za zmago se je potrebno pošteno po- truditi.

Naši fantje so po pričakovanjih izbojevali drugi par točk, pa čeprav

niso pokazali blesteče igre. To pa gre pripisati v največji meri dej- stvu, da so prvič igrali v telovad- nici v Ul. Della Valle.

Tretji tržaški zastopnik Grandi Motori je bil poražen tudi v dru- gem nstopu. Za trenerja in igralca Valterja Veljaka se torej obetajo težki dnevi. Drugi zaporedoma je ostal prazen rok tudi lanski dru- golaš Cus iz Benetk. Poleg Bora so še neporaženi Sai iz Belluna, Ti- selli iz Cesene in Marghera.

IZIDI 2. KOLA
Cus Trst — Monselice 2:3
Sai Belluno — GMT 3:1
Marghera — Brusegana 3:1
Bor — Portuali Ravenna 3:1
Tisselli — Cus Benetke 3:0

LESTVICA
Sai Belluno 2 2 0 6 1 4
Tisselli Cesena 2 2 0 6 1 4
Bor Trst 2 2 0 6 2 4
Marghera 2 2 0 6 2 4
Cus Trst 2 1 1 5 4 2
Monselice 2 1 1 5 2 2
GMT Trst 2 0 2 2 6 0
Brusegana 2 0 2 2 6 0
Portuali RA 2 0 2 2 6 0
Cus Benetke 2 0 2 1 6 0

PRIHODNJE KOLO (20.12.)
Grandi Motori — Cus Trst; Bor — Tisselli; Cus Benetke — Sai Belluno; Monselice — Marghera; Portuali — Brusegana.

G. F.

KOŠARKA

POKAL PRVAKOV

Mobilgirgi

poražen

V 1. kolu četrtfinala evropskega košarkarskega pokala prvakov je lanski prvak Mobilgirgi igral v So- fiji proti Akademiki in izgubil po- vratno srečanje s točko razlike (84 proti 85).

To srečanje so igrali že v sredo, ker je bolgarsko moštvo posredova- lo pri mednarodni zvezi, da bi tek- mo anticipirali, ne da bi pri tem obvestilo tudi italijanski klub. Vse- no pa je Mobilgirgi odigral sreča- nje, saj so Morse in tovarši v prvi tekmi zmagali kar s 109:58 in zato ni bilo dvomov, katera ekipa bo osvojila prvi par točk. Mobilgirgi je povratno tekmo sicer izgubil, a le za točko razlike. V Sofiji je bil naj- boljši strellec domačin Golomeev, ki je zbral 38 točk, pri gostih pa sta bila najboljša Morse (24) in Cam- pion (23).

SKUPNI IZIDI:
Mobilgirgi — Akademik 193:143

V Madridu Real

za dve točki boljši

V povratnem srečanju za evropski košarkarski pokal prvakov je špan- ski prvak Real premagal italijans- kega prvača Forst iz Cantuja s 105:98 (52:53). V prvi tekmi v Can- taju je zmagal Forst s petimi točka- mi razlike (93:88).

Prvi par točk je torej osvojil Real

Slovenski derbi med Primorjem in Primorcem na Proseku se je zaključil z neodločenim izidom 1:1

Madrid, ki bo tako tudi zanesljivo prvi v svoji skupini.

Skupni izid: Real Madrid - Forst Cantu 193:191.

ROKOMET

BASEL, 18. — V tem mestu so izžrebali pare četrtfinala za evrop- ski pokal prvakov. Jugoslovanski prvak Borac bo 2. januarja igral doma proti španskemu prvaku Ba- lonmano Calipso Alicante. Banjalu- čani bi torej morali brez težav od- praviti svojo prvo oviro.

SKUPNI IZID:
Racing M. — Turun Turku 205:162

PO MNENJU AP

Muhamad Ali

«kralj kraljev»

LONDON, 18. — Bliza se konec leta in razne agencije sestavljajo lestvice najboljših športnikov v letu 1975.

Po mnenju angleške agencije As- sociated Press je lestvica najboljših športnikov za leto 1975 naslednja:

1. Muhammad Ali — boks; 2. Ar- thur Ashe — tenis; 3. Niki Lauda — avtomobilizem; 4. Joao de Oli- veira — atletika; 5. Tim Shaw — plavanje; itd.

Med ženskami pa je prva avstrijs- ka smučarka Annemarie Pröll. Mo- ser pred vzhodnonemško plavalko Kornelio Ender in sovjetsko atle- tinjo Fajno Melnik.

KOŠARKA

Borovi člani še vedno na prvem mestu

Velik uspeh Kontovelcev v prvenstvu «Pomlad» - Poletovec Edi Sosić ostaja naš najboljši strellec v vseh ligah (283 točk) - Štokljivi varovanci jutri v Trzinu za vstop v finale

Kontovelcem čestitamo za velik us- peh v prvenstvu «Pomlad». Varo- vanci trenerjev Starca in Kafola so že kolo pred koncem prvenstva o- svojili drugo mesto in s tem tudi vstop v finale. Že lani so nas Kon- tovelci presenetili v prvenstvu na- raščajnikov, ko je ista generacija (Ban, Perini, Čuk, oba Starca in drugi) igrala v finalu. Z letošnjim ponovnim uspehom pa so naši ko- šarkarji potrdili, da se da z dobro voljo in pozitivnostjo marsikaj doseči.

Borovi člani so po predvidevanju premagali še POM iz Trzinca in tako so skupno s Sagradom na vrhu lest- vice. In prav v nedeljo bo v Zagra- ju spopad med vodečima ekipama. Trener Mari pa bo lahko preveril formo svojih varovancev že danes, ko se bo v Dolini v prijateljski tek- mi spoprijel z Barcelano. Tekma se bo pričela ob 20. uri.

MLADINCI Tako Bor kot Polet sta bila poražena. Če poraz Bora ne preseneča, saj je s Pallacanestrom Trieste igral tudi član A-2 lige Oskar, pa je bil poraz poletovcev proti Scoglietto z 22 točkami razli- ke povsem nepričakovan.

«POMLAD». Kontovelci so torej finalisti. Borovci pa bodo morali ju- tri v Trzinu premagati Italcantieri. Če bi slučajno izgubili, potem bodo morali igrati tretjo odločilno sreča- nje z Ricreatorijem.

NARAŠČAJNIKI. Zapleten položaj

v C skupini. Kontovel je premagal Inter 1904 in ga dohitel na lestvici. Za uvrstitev v finale bi morali Kon- tovelci v nedeljo premagati Ferro- variario in potem igrati tretjo tekmo z Interjem 1904.

STATISTIČNI PODATKI. V vseh ligah je naš najboljši strellec Poletov mladinec Edi Sosić, ki je v 10 tekmah zbral 283 točk (28,3 na tek- mo). Klavdij Starc (Kontovel) je v prvenstvu naraščajnikov in «Pomlad» skupno dosegel 299 pik.

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

IZIDI 9. KOLA

Bor - POM Tržič 73:61
CGI - Inter 1904 62:70
Arte - Itala 69:66
Villesse - Sagrado 66:73
CUS Trst - Umanitá 63:52
Barcolana - Alba 67:65

LESTVICA

Bor in Sagrado 14. Radici Arte Gorica in Itala 12. Gradišče 12. Inter 1904 10. CGI Milje 8. POM Tržič, Umanitá Gorica, Edera Gorica, Barcolana in CUS Trst 6. Villesse 4. Alba 3. Krmim 0.

PRIHODNJE KOLO (21. 12.)

Inter 1904 - Barcolana, Sagrado - Bor (11.15 v Zagradu), POM Tržič - CUS Trst, Edera - Arte, Itala - CGI Milje, Umanitá - Villesse. Počitek: Alba.

NAJBOLJŠI STRELCI

BOR: Guštin 104, Kralj 70, Fabjan 69, Kraus 53, Kapić 51, Vatrovec 41, Lisjak 36, Hrvatit in Klobas 35, Per- toš 15, Mazzucca 14, Sirk 13, Fran- cia 8, Marassi 4, Oblak 2.

PROSTI METI: Bor 101:190.

MLADINCI

IZIDI 10. KOLA

Pallacanestro TS - Bor 103:80
Scoglietto - Polet 70:48
Italsider - Juventus 89:52
SABA - Don Bosco 57:54
Servolana - Inter 1904 71:97

LESTVICA

Inter 1904 20, Pallacanestro Trie- ste 18, Bor 14, Italsider 12, SABA 10, Polet in Scoglietto 8, Juventus 4, Don Bosco 2, Servolana 0.

PRIHODNJE KOLO (21. 12.)

Bor - SABA (20. 12. ob 17. uri v Dolini), Polet - Servolana (9.30 na Opčinah), Inter 1904 - Pallacanestro Trieste, Don Bosco - Italsider, Ju- ventus - Scoglietto.

NAJBOLJŠI STRELCI

BOR: Klobas 237, Ražem 130, Va- tovec 126, Sancin 73, Žerjal 63, Go- šuta 56, Lukaš 42, Parovel 22, Per- ko 10, Mazzucca 7, R. Furlan 6, Ma- rassi 5, Sestan 4, Siega 2.

POLET: Edi Sosić 283, Vitez 102,

DANES V FORLIJU

Italijan Bandini

proti močnemu Ribeiru

FORLI', 18. — V super lahki ka- tegoriji se bosta jutri v Forliju spo- prijala Italijan Primo Bandini in Brazilc Luis Ribeiru.

Dvoboj bo v osmih krogih.

PO MNENJU AP

Muhamad Ali

«kralj kraljev»

LONDON, 18. — Bliza se konec leta in razne agencije sestavljajo lestvice najboljših športnikov v letu 1975.

Po mnenju angleške agencije As- sociated Press je lestvica najboljših športnikov za leto 1975 naslednja:

1. Muhammad Ali — boks; 2. Ar- thur Ashe — tenis; 3. Niki Lauda — avtomobilizem; 4. Joao de Oli- veira — atletika; 5. Tim Shaw — plavanje; itd.

Med ženskami pa je prva avstrijs- ka smučarka Annemarie Pröll. Mo- ser pred vzhodnonemško plavalko Kornelio Ender in sovjetsko atle- tinjo Fajno Melnik.

Kontovelci košarkarji, ki nastopajo v prvenstvu «Pomlad», so naši prvi finalisti. Na sliki: posnetek tekme Kontovel - Servolana: Mauro Čuk pri lovljenju odbite žoge

TEDENSKI KOMENTAR ZAMEJSKIH PETERK

Borovi člani še vedno na prvem mestu

Velik uspeh Kontovelcev v prvenstvu «Pomlad» - Poletovec Edi Sosić ostaja naš najboljši strellec v vseh ligah (283 točk) - Štokljivi varovanci jutri v Trzinu za vstop v finale

Kontovelcem čestitamo za velik us- peh v prvenstvu «Pomlad». Varo- vanci trenerjev Starca in Kafola so že kolo pred koncem prvenstva o- svojili drugo mesto in s tem tudi vstop v finale. Že lani so nas Kon- tovelci presenetili v prvenstvu na- raščajnikov, ko je ista generacija (Ban, Perini, Čuk, oba Starca in drugi) igrala v finalu. Z letošnjim ponovnim uspehom pa so naši ko- šarkarji potrdili, da se da z dobro voljo in pozitivnostjo marsikaj doseči.

Borovi člani so po predvidevanju premagali še POM iz Trzinca in tako so skupno s Sagradom na vrhu lest- vice. In prav v nedeljo bo v Zagra- ju spopad med vodečima ekipama. Trener Mari pa bo lahko preveril formo svojih varovancev že danes, ko se bo v Dolini v prijateljski tek- mi spoprijel z Barcelano. Tekma se bo pričela ob 20. uri.

MLADINCI Tako Bor kot Polet sta bila poražena. Če poraz Bora ne preseneča, saj je s Pallacanestrom Trieste igral tudi član A-2 lige Oskar, pa je bil poraz poletovcev proti Scoglietto z 22 točkami razli- ke povsem nepričakovan.

«POMLAD». Kontovelci so torej finalisti. Borovci pa bodo morali ju- tri v Trzinu premagati Italcantieri. Če bi slučajno izgubili, potem bodo morali igrati tretjo odločilno sreča- nje z Ricreatorijem.

NARAŠČAJNIKI

SKUPINA C
IZIDI 9. KOLA
Kontovel - Inter 1904 64:63
Ricreatori - Polet 49:84
Don Bosco - Ferroviario 59:85

LESTVICA

Ferroviario 18, Kontovel in Inter 1904 10, Polet 8, Ricreatori in Don Bosco 4.

PRIHODNJE KOLO (21. 12.)

Polet - Don Bosco (ob 11. uri na Opčinah), Ferroviario - Kontovel (ob 9. uri v Trstu, Drev. Miramar), In- ter 1904 - Ricreatori.

NAJBOLJŠI STRELCI

KONTOVEL: Bukavec 237, Klav- dij Starc 191, Prešelj 74, Ban 71, Zuppin 14, Majovski 12.

POLET: Boris Vitez 220, Valter Sosić 115, Gregić 79, Piccini 32, B- ran 29, Petje 16, Gabrijelčić 12, Fi- lipčić 3, Volpi 2.

PROSTI METI: Kontovel 74:190, Polet 81:178.

SKUPINA D

IZIDI 9. KOLA
Servolana - Libertas TS 87:42
Pall. Trieste - Flaminio 73:53
Počitek: Bor.

LESTVICA

Pallacanestro Trieste 14, Flami- nio 10, Servolana 6, Bor 4, Libertas Trst 0.

PRIHODNJE KOLO (20. 12.)

Bor - Servolana (20.30 v Trstu, Ul. Caravaggio), Pall. Trieste - Li- bertas TS, Počitek: Flaminio.

NAJBOLJŠI STRELCI

BOR: Kren 75, Slobec 67, Mese- snel 61, Fabio Mazzucca 60, Dvo- gan 52, Canciani 24, Gombac 22, Brana 11, Kerpan 6, Jančar, Andrej Pegan in Zubalt 2.

PROSTI METI: Kontovel 83:194.

SKUPINA C

IZIDI 9. KOLA
Bor - Ricreatori 67:57
Italsider - Flaminio 61:82
Libertas TS - Italcantieri 22:123

LESTVICA

KLJUB PODPISU 19. PREMIRJA

V Libanonu še trideset žrtev državljanske vojne

**Izraelsko nasilje nad prebivalstvom v Nablusu
Jordanija v ospredju politične pozornosti**

BEJRUT, 18. — Po zadnjih vestih iz dobro obveščenih krogov je pri zadnjih spopadih v Libanonu izgubilo življenje vsaj 30 ljudi. V Bejrutu samem je bil položaj razmeroma miren, toda do hudih spopadov je prišlo kakih 15 km jugovzhodno od mesta. Najhuje pa je bilo v Tripolisu v severnem Libanonu, kjer so maronitski falangisti izvedli več operacij proti muslimanskemu prebivalstvu. Kot že rečeno, je v Bejrutu vladal na splošno mir, kar velja posebno za področje velikih mednarodnih hotelov. Vse to področje je pod nadzorstvom notranjih varnostnih sil v skladu z nedavno sklenjenim sporazumom o 19. premirju.

Predsednik organizacije PLO Jaser Arafat je sinoči sprejel Kamala Zumbata, ki je leader libanonske levice ter vodja napredne socialistične stranke. V teku pogovora je baje Arafat opozoril libanonskega predstavnika, da je nedavno premirje zelo rahlo in da je treba sprejeti vse potrebne ukrepe za njegovo izvajanje.

Medtem sporočajo, da je poveljnik maronitske falange Pierre Gemayel izjavil, da bi se po potrebi srečal z voditeljem PLO Jaserjem Arafatom. Gemayel je dejal, da je pristal resničnega palestinskega odpora, vendar pa je pristavil: «Ta odpor mi razumemo, toda naše neveselje osti in neveselosti palestinskega odpora prihajajo od Palestincev, ki zlorabljajo palestinsko stvar za katero pa se skrivajo cilji, ki nimajo nobenega opravka s palestinskimi vprašanji».

Za Gemayela tiči vzrok za sedanje stanje v Libanonu v navzočnosti Palestincev v državi. V Libanon se je vselilo 400.000 Palestincev, ki naj bi zlorabljali libanonsko gostoljubje. Tako se je zgodilo, da se je v to državo vselilo več vojsk oziroma vlad. Gemayel vidi, da je v interesu Libanoncev kot tudi Palestincev, da v Libanonu vlada ena sama vlada. Nadalje trdi, da vsi Libanonci, kristjani in muslimani ter Judi podpirajo ta stališča.

Precej vznemirlive vesti pa prihajajo iz Cisjordanije, kjer so izraelske oblasti aretirale veliko število ljudi iz vrst arabskega prebivalstva. Koliko je bilo teh aretacij, se še ne ve, toda sodeč po nekaterih podatkih je šlo za množične aretacije. Gotovo je, da so izraelske oblasti obdile na hude denarne kazni 41 študentov, ker so kršili predpise o javnem red, drugih pet pa so obsojile na dva tedna zapora. Te aretacije zadevajo področje pri mestu Nablus, kjer so izraelski «divji» kolonizatorji skušali ustanoviti nova izraelska naselja.

Pobuda je sprožila protest arabskega prebivalstva, nakar so izraelske oblasti prisilile judovske skrajneže, da se umaknejo s področja. Poročajo tudi, da so izraelske oblasti aretirale več študentov v Tulkarmu, kjer so pozivali prebivalstvo, naj se upre izraelski nadvladavi. Na vseh teh področjih izraelske oblasti izvajajo politiko trde roke med drugim tudi z grožnjo, da bodo zaprle mostove, ki peljejo čez reko Jordan

BOŽIČNO PROTISLOVJE

Tisočletna tradicija je, da je božični čas čas miru in spokojnosti, ki ga človek preživi v družinskem krogu. Sedemletna gverilska vojna v Ulstru je postavila na glavo to tradicijo v Severni Irski in tudi v sami Veliki Britaniji, katera je pred nedavnim zajel val bombnih atentatov in terorističnih izpadov. Prav zaradi tega pa Britanci, ki se vdajajo božičnim nakupom, gledajo v izločbe z neprobojnimi steklimi, ob hodu v trgovino jih policija pregleda od nog do glave, med nakupom pa jim stalno sledi skrito oko televizijske kamere.

Izredne varnostne ukrepe je odredil Scotland Yard, da bi preprečil teroristične izpade v zabavi polnih trgovinah. Policija nadalje priporoča avtomobilistom, naj se vselej sklonijo in pogledajo pod avto preden se odpravijo domov z nabito polnim prtljajnikom gosi in božičnih daril: nikoli ne veš — pravijo moške postavbe — kdaj ti terorist skrije peklenjski stroj pod avto. Kot da bi neveselosti še ne bilo dovolj, mora britanski potrošnik ob koncu svojega božičnega nakupa izpliti še en grenak kozarec: visoke cene, ki so v zadnjih dneh skokovito narasle.

Radi bi voščili britanskemu narodu še vsele božične praznike, bojmo pa se, da bi nas užaljeni prebivalci z Otoka treščili po glavi, češ, kaj se iz njih norčujemo.

v bližnjo Jordanijo, kar bi predstavljalo hud udarec za gospodarstvo v Cisjordaniji.

V mednarodnem okviru se sedaj postavlja z vedno večjo ostrino vprašanje nadaljnjega političnega razvoja na Bliznjem vzhodu, posebno v zvezi z rešitvijo palestinskega problema. V zadnjem času se je ta položaj zaostrial posebno zaradi ameriškega veta v varnostnem svetu v zvezi z obsevom izraelskih zračnih napadov na Libanon. Negativno je v

določenem smislu vplivala tudi obdoba generalne skupščine OZN sionizma kot oblike razizma. Sedaj je na Bliznjem vzhodu Kissingerjev sodelavec Atherton, ki se bo čez nekaj dni srečal tudi s Sadatom. Zdi se, da je sedaj v središču pozornosti vseh arabskih držav, pa tudi ZDA in celo Sovjetske zveze Jordanija, ki bi utegnla igrati pomembno vlogo pri premostitvi teh težav.

Voditelj maroške opozicije ubit

CASABLANCA, 18. — Voditelj maroške socialistične opozicije in glavni urednik lista «El Moharer» Omar Bengelloun je bil ubit popoldne v Casablanci. Vest so sporočili uredniki omenjenega lista, ki so dodali, da so Bengellouna napadli trije morilci, ko se je okrog 16. ure odpravil domov.

Bengelloun, ki je bil star 42 let, je bil dvakrat obsojen na smrt, češ da je koval zaroto proti kralju Hasanu II., obakrat pa je bil pomilosten v okviru amnestije.

V PARLAMENTARNI KOMISIJI ZA NADZORSTVO NAD TELEVIZIJO

Polemike ob imenovanju novih voditeljev RAI

Republikanci in komunisti: Nedopustna lotizacija - Socialisti in KD: Trezna preosnova radiotelevizijske ustanove

RIM, 18. — Parlamentarna komisija za nadzorstvo nad radiom in televizijo je danes pozno zvečer zaključila razpravo o sklepu upravnega odbora, ki je pred nedavnim imenoval vrsto novih voditeljev v okviru preosnove RAI. Komisija je s 17 glasovi za in 17 proti zavrnila resolucijo, ki jo je predložil republikanec Bogi in ki je proglasila sklep upravnega odbora ustanove kot nasprotni črki in duhu zakona o preosnovi RAI.

Za Bogijevo resolucijo so poleg republikancev glasovali še komunisti, predstavniki neodvisne levice, liberalci in misivci, proti pa so bili demokristjani, socialisti in socialdemokrati.

Kot kaže izid glasovanja se je v parlamentarni komisiji, ki je dva dni razpravljala o imenovanju novih voditeljev RAI, vnela ista polemika, ki je že dva tedna v središču politične pozornosti. Na eni strani republikanci, komunisti in neodvisna levica obtožujejo upravni odbor radiotelevizijske ustanove, da je dejansko lotiziral to sredstvo javnega obveščanja, na drugi pa socialisti, socialdemokrati in demokristjani odgovarjajo, da je sklep upravnega odbora v skladu z zakonom o preosnovi ter odgovarja potrebam sodobnega in dinamičnega podjetja.

To je poudaril v svojem dolgem poročilu predsednik radiotelevizijske ustanove Beniamino Finocchiaro, ki je dodal, da je bil upravni svet prisiljen k težavnemu posredovanju, da bi našel stične točke in uresničil načrt nadzorne komisije. Opozicija — najbolj bojevit so bili republikanci in komunisti — pa je bila mnenja, da novi organik RAI ne odgovarja duhu in črki zakona o preosnovi ustanove, ker med drugim teži k ustanovitvi laičnih in katoliških postaj, ki bodo v odločni vzajemni kontrapoziciji.

čitajte PRIMORSKI DNEVNIK

TISKOVNA KONFERENCA PRIJATELJICE POKOJNEGA PREDSEDNIKA ZDA

Ljubica Johna Kennedyja in mafijcev?

vezava s senatno preiskavo o pripravah CIA za umor Fidela Castra

SAN DIEGO (Kalifornija), 18. — V zvezi s senatno preiskavo o dejavnosti ameriške vojske in protivojske službe CIA, ki je bila med drugim obtožena, da je pripravljala atentate na nekatere tuje osebnosti (konkretno je šlo med drugim tudi za kubanskega državnika Fidela Castra), je prišlo v javnost tudi ime Judithe Campbell Exnerjeve, ki je bila velika prijateljica pokojnega ameriškega predsednika Johna Kennedyja. Senatska komisija je za zaslula, da bi zvedela kaj več o domnevni aktivnosti CIA in če je morda John Kennedy vedel za to aktivnost. Exnerjeva je izjavila, da na svojih srečanjih s predsednikom Kennedyjem ni nikoli govorila o takih političnih vprašanjih

Vse kaže, da se moluški teroristi, ki so zasedli indonezijski konzulat v Amsterdamu, ne nameravajo kaj kmalu vdati. Zaradi tega so oblegovalci sklenili, da si postavijo bojišče, jeklo kar na tank, v katerem bodo verjetno proslavili Božič

Zaslišan Mario Tuti

VOLTERRA, 17. — V zaporu v Volterri so danes zaslišali fašističnega zločinca Maria Tutija, ki so ga francoske oblasti pred dnevi izročile Italiji. Tuti je že bil obsojen na dosmrtno ječo zaradi umora dveh policijskih agentov, danes pa ga je preiskovalni sodnik zaslišal v zvezi z dejavnostjo fašistične skupine «Fronte nazionale rivoluzionaria». V zvezi s to preiskavo bi ga utegnili obtožiti še poskusa pokola, združevanja v zločinske namerne, protizakonite posesti orožja in obnavljanja razpuščene fašistične stranke.

Kljub metežu in hudemu mirazu moža kar ni okleval: kot vedno se je odpravil s svojim kolesom na sprehod, ne menec se niti za nevarnost padca na spolzem cestnišču

OBRAČUNI IN PRORAČUNI OB LETU, KI SE IZTEKA

LEVI CENTER IN GOSPODARSKA KRIZA V IZJAVAH ITALIJANSKIH POLITIKOV

De Martino: Konec levega centra - Zaccagnini: KD se mora odločno zavzeti za reforme in mora pokazati svoj pristno ljudski obraz - Agnelli: Vlada pozablja na svoje dolžnosti - Storti: Leto 1976 ne sme postati leto brezposelnosti

RIM, 18. — S koncem leta se za politike, gospodarske operaterje, sindikaliste in za vse ljudi sploh, ki so družbeno angažirani, bliža čas obračunov ter načrtovanja. Tako je tudi vrsta italijanskih vplivnih mož v intervjujih z uredniki tednika «Epoca» na kratko prikazala letošnjo bero ter orisala načrte za prihodnost. Med drugimi so na vprašanja časnikarjev «Epoca» odgovarjali tajnik PSI De Martino, tajnik KD Zaccagnini, predsednik zveze industrijev Gianni Agnelli in generalni tajnik sindikalne konfederacije CI SL Bruno Storti.

De Martino je v svojem posegu podal obračun desetih let levega centra, vladne formule, ki je po mnenju socialistov dokončno propadla in ki je ni mogoče ozviti na dosedanjih osnovah. Pozitivni dosežki levega centra so za De Martino demokratični razvoj države, uveljavitev oblasti delovnih ljudi in kritična revizija KPI. Prav tako ni mogoče zanikati vrste pomembnih reform, ki so jih izvedle stranke levega centra: od podržavljenja elek-

trične energije do uvedbe dežel, od odobritve statuta delavcev do preosnove družinskega prava, uspehov boja za državljanske pravice in uvedbe razporeke.

Glavna negativna postavka v obračunu levega centra pa je za socialističnega tajnika dejstvo, da mu ni uspelo uresničiti organskega načrta reform ter odpraviti največjih protislovij italijanske družbe. Vse te slabosti in nedoslednosti so prišle še bolj do izraza z gospodarsko krizo. Socialisti so drago plačali svojo vključitev v levi center, veliko dražje kot ostale stranke to pa zaradi osornosti KD, ki je hotela povečati svojo oblast na račun drugih strank. V ravnanju krščanske demokracije gre tudi iskati glavni vzrok za propad levega centra.

Demokristjanski tajnik pa je v svojem posegu uvodoma ugotovil, da se je v zadnjih mesecih razmerje sil znatno spremenilo, poleg tega pa so socialisti spremenili svoj odnos do levega centra, kar je prišlo do izraza pri sestavi novih lovičarskih uprav v številnih itali-

janskih občinah. Zato bi nadaljnje sodelovanje zahtevalo težavna pogajanja v iskanju stičnih točk.

Kljub temu pa je Zaccagnini mnenja, da bi KD lahko preprečila socialiste k nadaljnjemu sodelovanju, če bi pokazala odločno voljo za uresničitev toliko obljubljenih in nikoli izvedenih reform ter bi njena «ljudska duša» prišla bolj do izraza.

Predsednik zveze industrijev Agnelli se je omejil v svojem posegu na gospodarsko krizo, ki pretresa Italijo in s tem v zvezi poudaril, da je položaj v državi še zelo nejasen. V ostalih industrijskih državah in predvsem v ZDA so že vidni znaki, ki kažejo, da se kriza bliža koncu, medtem ko kaj takega ne bi mogli trditviti za Italijo. Naloga tujakšnih gospodarskih operaterjev pa je pripraviti pogoje, ki naj omogočijo državi, da se hitro in uspešno vključi v splošni gospodarski preporod. Vprašanje, ki ga morajo rešiti, ni novo, saj se je postavljalo doslej redno ob vsaki gospodarski krizi. Žal pa je doslej vlad v vselej prezrla svojo dolžnost in je vselej prepuščala zasebnim podjetnikom ukrepe in pobude, ki naj bi dala novega zagona gospodarstvu.

Tajnik CISL Bruno Storti pa je v svojih odgovorih obravnaval vprašanje gospodarske krize z drugačnega zornega kota ter orisal posledice, ki so jih zaradi krize trpeli delavci. Milijoni delavcev v dopolnilni blaginji so za Stortija glavna negativna značilnost leta, ki se izteka, nujno pa je preprečiti, da leto 1976 postane leto brezposelnosti. To je glavni cilj, ki so si ga zastavili sindikati, čeprav se dobro zavedajo, da so še zelo močne sile, ki bi rade zvrnile vso težo gospodarske krize na ramena delovnih ljudi. S tem bi jim se hkrati sindikati postavljajo kot sila, ki se ne bori zgolj za svoje člane, pač pa za korist in za napredek vse italijanske družbe.

Francoske lahkoživke v protinapadu

PARIZ, 18. — Francoske lahkoživke, ki so letos poleti zasedbo glavnih cerkva v Parizu in v Lyonu razburkale vode francoskega javnega življenja, so sklenile, da napravijo konec svojim folklornim demonstracijam in zaenaj odločen boj za svoje pravice. Tako sta med današnjo tiskovno konferenco napovedali glasnici gibanja lahkoživk Ulla in Jackie, ki sta dodali, da se bo odslej akcija odvijala v znamenje zahteve po stvarnih ukrepih za zaščito prostitutk.

Dekleti sta sklicali tiskovno konferenco v majhni in bedni sobi nekega pariškega predmestnega hotela. «Lahkoživke, ki hočejo delati nemoteno — sta poudarili — morajo podkupiti policijske agente. Marsikateri odstje tudi do pol milijona na mesec. Če pa policija ne bo prenehala s svojim brutalnim ravnanjem, bomo dali časnikom v objavo imena vseh agentov, ki sprejmejo denar za prostiutek».

Leže na kavču pod sliko, ki je upodabljala golo žensko telo, sta dekleti zagrožili: «Vlada ima tri mesece časa, da enkrat za vselej reši naš položaj zatiranih in izkoriščanih delavk, ki se morajo vrhu vsega braniti pred policijskim nasiljem. Če ne bo ukrenila ničesar, bomo primerno ukrepale. Objava imen vseh podkupljenih policistov bo le prvi korak...»

Oblasti so takoj odgovorile. Slabi ur po uličnatu je načelnik francoske policije Duchret odvrnil: «Sotramo obožujemo prostitutke. Kar na dan z imeni nepoštenih agentov. Toda naj se pazijo: če teh imen ne bo, bo očitno, da gre za golo obrekovanje, proti kateremu bomo nastopili zelo ostro in jih bomo prijavili sodišču».

Lahkoživke so nemudoma zavrnile Duchreta: «Bliža se božič in policija je postrela nadzorstvo, zaradi česar ne moremo skorajda več delati. Tudi mi in naši otroci imamo pravico do božičnih praznikov kot vsi ostali. Zato naj policija preneha s preganjanjem in naj nam dovolj da svobodno opravljamo svoj poklic».

Konec januarja bo sodnik Guy Pinot (ali «monsieur prostitution») kot mu pravijo Francozi) zaključil svojo poročilo o prostituciji v Franciji, ki mu ga je naročil predsednik Giscard d'Estaing. Do tedaj bo premirje zagotovljeno. A potem?

Jovanka Broz in Monique Sihanov v Kopru

KOPER, 18. — Koper sta danes obiskali Jovanka Broz in soproga kamboskega predsednika Sihanuka princesa Monique, ki sta ju spremljali Ančka Brecljeva in Vida Ribičičeva. Na Muzejskem trgu so ugodne gostje pričakali številni občani in učenci osnovne šole «Jana Premrla - Vojka», dobrodošlo pa sta jim izrekla predsednik koprskih občinskih skupščin Mario Abram s soprogo.

Igralke «Barbarov» o sebi in o vlogah

(Nadaljevanje s 4. strani)

v igralni salon «ponavljati tekst». Baje so na odru večkrat brez sufleze.

Nerina Drasić - švabova

Velika dvokrilna vrata so brezšumno zanihala za njo. Škoda! Našo «najmlajšo» igralko bi se bil rad povprašal, kako pa kaj otroci? Zadnjič sem jo namreč videl za volanom s celim otroškim vrtem v avtomobilu...

Iz salona, v katerem se lišpajo in si natikajo lasulje, me prestrašeno opazuje neznan bitje. Očitno bo to debitanka, sem pomislil, in se predstavljam. «Boninsegna, STANISLAVA BONINSEGNA», se predstavi

Stanislava Boninsegna

plašna deklica, ki je absolvirala na akademiji za igralsko umetnost in prejela prav te dni tudi pomembno priznanje za svoja študijska leta: nagrado Sklada Staneta Severja. «Ne morete po nagrado v Skofjo Loko, so mi povedali. Zaradi vaj?» — V zadregi, komaj opazno, prikimam in prepričljivo artikuliram. «Najprej je delo. Saj šele začnjam. Res, nastopala sem že v Gleju in v Drami, toda tukaj me do konca sezone čakajo odgovorne naloge. Nimam posebnih želja. Detlati! Čim več nastopiti, igrati, se preizkusiti... Zadovoljna sem v tem ansamblu... Malce me je strah. Vsi so prijazni, toda vsi pričakujejo in me ocenjujejo. Ne bi rada razočarala... Prijetna pozdravitev, ta Boninsegna, pomislim. Morda pa jo bomo sčasoma videli v funkciji «srednjega napadalca» v zasedbah našega gledališča, ki vztrajno napoveduje organsko pomlajevanje ansambla...

SILVA RAZTRESENOVA — Veselinka, postarjeva hči. Minili so časi, ko je sredi odra štrlela polobla školjke suflerskega sedeža.

Silva Rztresenova

Nove metode gledališkega dela so zreducirale delo spektakla zgolj na kontrolno spremljanje besedila na robu odra, za prvo pregrado. Še vedno pa sloni največji del študija na njeni asistenci. Ki se besedilo vrašča iz pasivnega znanja v aktivno obvladovanje, tako pravijo igralci, je funkcija spektakla podobna skrbi otroški negovalki. Od nje je odvisno, kdaj bo otrok shodil, oziroma igralka «stopi na lastne noge». Tih, vztrajno, in predano opravljajo to delo, že več kot dve desetletji, Silva Rztresenova. In kadar se pojavi potreba, odloži knjigo ter stopi na oder.

«Če je nujno, bom, če mi zapušte?» In je vesela, ker ji zapušte! Več ne spravim iz nje. Skromno se umakne na svoj «presto» v bližnji kabine z zvočniki napravami in interno telefonijo. Režiser mi pomaga končati nalogo. «Takšna je, kot sem si jo predstavljala. Odlična! Sploh imi tržaška zasedba nekatere like, ki so enkratni in jih v nobenem drugem ansamblu ni bil našel. Odlično!» No, če je režiser zadovoljen, režiser, ki prihaja iz Beograda, si mislim, v svojem objujenem provincializmu, sem tudi jaz za ta dovoljen z razgovori, ki sem jih tako mimogrede iztrgal v zakulisju, pred premiero.